

KLAIPĖDOS RAJONO VEIVIRŽENŲ GIMNAZIJOS VEIKLOS KOKYBĖS

IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2012 m. lapkričio 12–16 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Romualda Stovolos – vadovaujančioji vertintoja;

Nida Mikšienė – atsakinga už 2 srities „Ugdymas ir mokymasis“ rodiklių 2.2.–2.6. vertinimą;

Ritonė Tumelienė – atsakinga už 1 srities „Mokyklos kultūra“ vertinimą, už 3 srities „Pasiekimai“ rodiklio 3.2. vertinimą;

Viktorija Vilūnienė – atsakinga už 4 srities „Pagalba mokiniui“ vertinimą, 3 srities „Pasiekimai“ rodiklio 3.1. vertinimą, 2 srities „Ugdymas ir mokymasis“ rodiklio 2.1.5. vertinimą;

Rima Tazorienė – atsakinga už 5 srities srities „Mokyklos strateginis valdymas“ vertinimą, 2 srities „Ugdymas ir mokymasis“ rodiklių 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 2.1.4. vertinimą.

Išorės vertintojai stebėjo 94 veiklas, analizavo mokinių veiklą pamokose, stebėjo juos natūralioje aplinkoje: pamokose, lauke, koridoriuose, kalbėjosi su mokyklos bendruomene, nagrinėjo mokyklos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentus, naudojami elektroninėmis duomenų bazėmis (ŠVIS, AIKOS ir kt.).

Vertinant vadovautasi Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. kovo 30 d. Nr. ISAK-608, įsakymu „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintais veiklos rodikliais, vertinimo lygiais, atsižvelgta į šiuo metu galiojančias Bendrąsias programas. Vertindami veiklą mokykloje, išorės vertintojai naudojami 5 lygių vertinimo skale:

- „labai gerai“ – „veiksminga“, „spartus tobulėjimas“, „išskirtinė“, „kryptinga“, „originali“, „ypatinga“, „įspūdinga“, „savita“, „puiki“, „kūrybiška“ – minimą veiklą galima paskleisti už mokyklos ribų;
- „gerai“ – „pakankamai kryptinga“, „tinkama“, veikla turi savitų bruožų, potenciali, lanksti – minimą veiklą, patirtį verta skleisti mokykloje;
- „neblogai“ – „patenkinama“, „vidutiniška“, „nesisteminga“, „neišskirtina“, „priimtina“ – veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti;
- „prastai“ – „neperspektyvu“, „neveiksminga“, „nekonkretu“ – būtina tobulinti;
- „labai prastai“ – veiklą būtina iš esmės keisti.

Išskiriant mokyklos gerąsias bei tobulintinas sritis greta teiginių nurodomi pagalbiniai rodikliai (pvz., 1.3., 4.2.1.), kuriuos mokykla gali perskaityti, pasitikslinti, naudodamasi Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. kovo 30 d. Nr. ISAK-608 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 priedu.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad visus rekomenduojamus patobulinimus mokykla gali įgyvendinti panaudodama vidaus išteklius bei pasitelkdama išorės partnerius.

Nuoširdžiai dėkojame mokyklos direktoriui, direktoriaus pavaduotojai ugdymui ir visam kolektyvui už bendradarbiavimą ir svetingumą.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Veiviržėnų miestelis įsikūręs 21 km nuo Gargždų, 21 km nuo Priekulės, 15 km nuo Endriejavo miestelio, 11 km nuo Švėkšnos. Šiuose centruose yra vidurinio ugdymo įstaigos. Veiviržėnų mokykla savo gyvavimo istoriją skaičiuoja nuo 1804 metų. Nuo 1945 m. Veiviržėnuose įkuriama progimnazija, o nuo 1953 m. – vidurinė mokykla. 2005 metais mokyklai suteiktas gimnazijos statusas. Gimnazija turi pradinio ir ikimokyklinio ugdymo skyrius. 1957 m. mokykloje įsteigtas

istorijos muziejus, kurio ekspozicijos medžiaga naudojama ugdymo procese bei gimnazijos kultūrinėms vertybėms formuoti. Gimnazijos biblioteka dalyvavo Bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų modernizavimo projekte ir šiuo metu visiškai aprūpinta naujausiomis mokymo priemonėmis bei baldais, dalyvauja Technologijų, menų ir gamtos mokslų infrastruktūros projekte, pagal kurį biologijos, chemijos ir dailės kabinetai bus aprūpinti šiuolaikinėmis mokymo priemonėmis. Ugdymo įstaiga turi sporto, aktų, choreografijos sales, stadioną, bendrabutį. Nuo 1989 m. veikia Gargždų muzikos mokyklos Veiviržėnų skyrius, kuriame kasmet mokosi apie 60 mokinių, antrus metus Veiviržėnų gimnazija yra Klaipėdos sporto mokyklos filialas, kuriame sportinius užsiėmimus lanko 34 mokiniai. Gimnazijoje veikia neakivaizdinė „Fotono“ mokykla, sukurtas informatyvus interneto puslapis.

Į Veiviržėnų gimnaziją apie 300 mokinių atvyksta iš gyvenviečių, kurios yra išsidėsčiusios maždaug 15 km spinduliu. Veiviržėnuose gyvena 1006 gyventojai, miestelis nuo seno žinomas kaip kultūros centras, turintis bažnyčią, mokyklą, kultūros centrą, kultūros paminklų. Gyventojų skaičius nuolat mažėja, tuo pačiu – ir mokinių skaičius gimnazijoje. (per pastaruosius trejus metus sumažėjo 88 mokiniais). Geografinė ir kultūrinė situacija palanki gimnazijos veiklai, tačiau demografinė ir ekonominė situacija nepalanki.

Mokinio krepšelio lėšų nepakanka gimnazijos ugdymo plano realizavimui, todėl 50 proc. mažinamos neformaliojo ugdymo valandos. Mokytojų darbo vietos bei atlyginimai per pastaruosius metus nebuvo mažinami. Savivaldybės finansavimas yra ribotas, todėl ieškoma alternatyvių finansavimo šaltinių, vykdomi įvairūs projektai. Mokykloje mokosi 357 mokiniai, tarp jų yra 2 neįgalūs vaikai, 19 specialiųjų poreikių mokinių. 53 šeimos yra nepilnos. 141 mokinys gauna nemokamą maitinimą ir yra iš socialiai remtinų šeimų. Daugumos šių mokyklą lankančių mokinių šeimų socialinė-ekonominė padėtis yra vidutinė. Todėl mokykla džiaugiasi vykdomomis „Pienas vaikams“, „Vaisių vartojimo“ programomis.

Mokykloje dirba 40 pedagoginių darbuotojų (visų išsilavinimas aukštasis, visi įgiję pedagoginę ir dalykinę kvalifikaciją), yra visi pagalbos mokiniui specialistai: socialinė pedagogė, logopedė, psichologo-asistentė sveikatos priežiūros specialistė, bibliotekininkė.

Direktorius mokyklai vadovauja 12 metų, yra įgijęs II vadybinę kategoriją bei vyresniojo istorijos mokytojo kvalifikaciją. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui vadybinį darbą šioje mokykloje dirba 6 metai, yra įgijusi III vadybinę kategoriją bei vyresniosios pradinių klasių mokytojos kvalifikaciją. Antroji direktoriaus pavaduotoja ugdymui mokykloje dirba 4 metai, vadybinės kategorijos neturi, yra matematikos mokytoja metodininkė. Išorės vertinimo metu antroji pavaduotoja sirgo.

II. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji veiklos aspektai

1. Reikšmingas mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje (1.4.1. – 4 lygis).
2. Veiksmingas mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai. (1.4.3. – 4 lygis).
3. Tinkamas neformalusis švietimas (2.1.5. – 3 lygis).
4. Padedantis mokytiis mokytojo ir mokinių dialogas (2.3.3. – 3 lygis).
5. Paveikus mokymo ir gyvenimo ryšys (2.3.2. – 3 lygis).
6. Rezultatyvus mokinių dalyvavimas olimpiadose, projektuose, konkursuose (3.2.2. – 3 lygis).
7. Geras rūpinimasis mokiniais (4.1. – 3 lygis).
8. Tikslingas profesinis švietimas (4.4.3. – 3 lygis).
9. Potenciali lyderystė (5.3.2. – 3 lygis).
10. Veiksmingas lėšų pritraukimas (5.5.1. – 4 lygis).

Mokyklą verta pagirti už tapatumo jausmo ugdymą.

Tobulintini veiklos aspektai

1. Pamokos uždavinio orientavimas į pamatuojamą rezultatą (2.2.1. – 2 lygis).
2. Mokymo (-si) veiklos diferencijavimas (2.5.2. – 2 lygis).
3. Tėvų švietimo politika (4.5.1. – 2 lygis).
4. Įsivertinimo procesas (5.2.1. – 2 lygis).
5. IKT ir kitų informacinių šaltinių naudojimas pamokoje. (5.5.2. – 2 lygis).

III. MOKYKLOS SAVĖS VERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Vizito metu kalbantis su mokytojais, įsivertinimo grupė paaikškėjo, kad įsivertinimas naudingas mokyklos bendruomenei. Įsivertinimo grupė pripažįsta proceso svarbą ir nurodo konkrečias sritis, kurias tobulinti paskatino įsivertinimo rezultatai. Mokykla ir toliau siekia, kad susitarimai dėl įsivertinimo taptų veiksmingesni. Įsivertinimo grupės nariai paaikškino, kodėl, atliekant giluminį tyrimą, pasirenkami vienos ar kitos srities pagalbiniai rodikliai.

Bendruomenės požiūris į įsivertinimą iš pradžių buvo formalus, šiuo metu, jų manymu, įsivertinus mokyklos veiklą, matoma tolesnė jos perspektyva. Mokykloje vertėtų daugiau dėmesio skirti lengvesnių, paprastesnių įsivertinimo metodų paieškai, gilesnei įsivertinimo duomenų analizei (refleksijai, kokybinių duomenų interpretavimui) ir konstruktyvesniam rezultatų panaudojimui. Padidinti mokyklos savęs vertinimo veiksmingumą galėtų padėti aktyviau naudojamas ugdymo proceso (veiklos) stebėjimo metodas ir jo metu sukauptų kokybinių duomenų analizė.

Savęs vertinimo rezultatai aptariami bendruomenėje ir iš dalies naudojami numatant tolesnius veiklos žingsnius.

Mokykla veiklą įsivertina pakankamai objektyviai: palyginus mokyklos atlikto įsivertinimo išvadas su išorinio vertinimo rezultatais paaikškėjo, jog daugumos rodiklių vertinimai sutampa.

IV. MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS VERTINIMAS

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Klaipėdos rajono Veiviržėnų gimnazijos kultūra vertinama gerai. Iš bendro šios srities veiklos konteksto išsiskiria mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje bei mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai, kurie vertinami labai gerai.

Mokyklos etosas turi savitų bruožų. Savitumo šiai sričiai suteikia bendražmogiškais vertybėmis, tolerancija, meile savo kraštui ir jos istorijos išsaugojimui paremti bendruomenės tarpusavio santykiai, kuriuos sustiprina bendruomenės narių tapatumo jausmas. Mokyklos charakterį ir jos dvasią kuria ir palaiko, atvirumą ir pozityvią kaitą deklaruojanti vizija bei į bendruomeniškumo, saviraiškos, mokinių atsakomybės ugdymą orientuota misija. Mokyklos vertybes, aktualizuojančias bendruomenės narių bendradarbiavimą ir abipusę pagarbą galima atpažinti mokyklos bendruomenės elgsenoje. Pokalbiai su mokiniais, tėvais, techninio personalo darbuotojais tai patvirtino: mokykla pasirenkama dėl gero mokinių paruošimo tolimesnėms studijoms, gerų mokinių ir mokytojų tarpusavio santykių bei puikių sportinių laimėjimų. Dauguma bendruomenės narių žino ir supranta, koks elgesys mokykloje toleruojamas, pripažįsta elgesio normas ir jų laikosi. Išorinio vertinimo metu išryškėjo pakankamai kryptingas elgesio normų ir moralinių vertybių ugdymas daugumoje stebėtų pamokų, neformaliojo ugdymo užsiėmimuose. Tinkamą vertybinių nuostatų formavimą vertintojai stebėjo Ib, 6a kl. tikybos, 7 kl. etikos, 3/4 kl. matematikos pamokose, tačiau ryškiausiai pastarosios veiklos aspektas atsiskleidė neformaliojo ugdymo metu (dailės būrelis 8–12 kl., muziejinių būrelis 6–9 kl.). Gimnazija tikslingai naudoja atributiką (vėliavą, emblemą, himną), gimnazistai vilki uniformas. Visi paminėti mokyklos elgesio normas bei vertybes ugdantys ženklai viešinami mokyklos erdvėse ir interneto svetainėje <http://veivirzenai.simpleweb.lt/lt/gimnazija.html>.

Gimnazija puoselėja senas ir kuria naujas tradicijas. Neatsitiktinai strateginio plano SSGG analizėje jos nurodomos kaip mokyklos stiprybė. Dauguma bendruomenės narių jaučiasi atsakingi už jų kūrimą. Mokyklos muziejaus patalpose vedamos integruotos istorijos, aplinkos pažinimo, anglų, lietuvių kalbų pamokos. Gimnazijoje švenčiamos valstybinės, tradicinės, mokyklinės šventės. Mokinių savivaldos nariai su pasididžiuoimu kalbėjo apie abiturientų pasodintą ir mokinių prižiūrimą Berželių alėją, sąskrydį „Po viena saule“. Pastaroji veikla buvo įvertinta Klaipėdos r. savivaldybės mero padėkos raštu. Savita veikla mokykloje – Jaunųjų mokslininkų konferencija „Žemė. Žmogus. Visata“, turizmo-sporto šventė, šokių fiesta. Renginiai, pasak mokinių, stiprina pasitikėjimą savimi, kūrybiškumą, viešo kalbėjimo, bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius. Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros atlikto mokinių ir jų tėvų nuomonės apie mokyklos veiklą tyrimo statistinėje ataskaitoje (toliau tekste – STA) pateiktais duomenimis, mokykloje organizuojamus renginius palankiai vertina 77,9 proc. mokinių.

Tapatumo jausmas turi savitų bruožų. Kalbantis su mokiniais, tėvais, mokytojais, techniniu personalu, nebuvo suabejota dėl mokyklos bendruomenės tapatumo jausmo raiškos bei pasididžiuoimo savo mokykla. Tai patvirtina ir STA pateikti duomenys, rodantys, kad 85,4 proc. mokinių ir 97,2 proc. tyrime dalyvavusių tėvų džiaugiasi šia mokykla ir yra patenkinti, galėdami čia mokytis ar leisti čia savo vaikus. Šiltus, kolegiškus, emociškai palankius darbu ir mokymuisi tarpusavio santykius lemia tai, kad gimnazijoje dirba 30 buvusių mokyklos mokinių (16 pedagogų ir 14 personalo darbuotojų). Mokyklos himno, vėliavos autoriai yra buvę ir dabartiniai mokytojai. Mokytojų kaita maža. Dauguma buvusių mokinių aplanko mokyklą, mokytojus, muziejuje vykstančiuose klasės susitikimuose susipažįsta su mokyklos pasiekimais. Dvyliktokai, išeidami iš mokyklos, savo dovanomis mokyklai prisideda prie ugdymo įstaigos jaukumo, estetikos tobulinimo. Ypač kūrybiški mokinių darbai puošia mokyklos erdves. Gimnazistų laidų nuotraukos eksponuojamos stenduose, mokyklos fojė gražaus medinio ažuolo lapijoje savo laidą gali įprasminti visi abiturientai. Nustatyta, kad dauguma mokinių ir darbuotojų jaučiasi savi bei svarbūs mokyklos bendruomenės nariai, žino, ką norėtų keisti. Išorės vertintojai daro išvadą, kad tapatumo jausmas yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Mokyklos veikla grindžiama daugumos bendruomenės narių bendradarbiavimu. Išorės vertintojai vizito mokykloje metu pastebėjo draugiškus bendruomenės narių santykius, tolerantišką mokytojų požiūrį į mokinių iniciatyvas, lyderių veiklą. Gimnazijos strateginiame plane atsakomybė už bendradarbiavimui palankių santykių kūrimą išskiriama kaip vertybė. Tai patvirtino ir pokalbių su mokinių savivalda, gimnazistais, tėvais metu išsakyti pastebėjimai, kad mokytojai – mokinių draugai, savo pavyzdžiu skatinantys jų iniciatyvas, aktyvumą, savarankiškumą. Gimnazijoje gerbiami mokinių poreikiai, sprendimai. Šiuos pastebėjimus patvirtina STA duomenys: 83,6 proc. tyrime dalyvavusių mokinių pritaria teiginiui, kad mokytojai mokinių gerbia kaip žmogų, asmenybę, 71,3 proc. patvirtina, kad mokykloje yra svarbi mokinių nuomonė. Daugumai bendruomenės narių mokykloje saugu, tinkamai veikia pagalbos teikimo sistema. Mokyklos administracija išsiklauso į mokinių ir jų tėvų pageidavimus (uniformų kūrimas, skambučio melodijos keitimas, maisto aparato įrengimas, naujų renginių formų paieška), pagal finansines galimybes realizuoja jų siūlymus.

Šilti, bendradarbiavimu pagrįsti bendruomenės santykiai skatina mokyklos atvirumą ir svetingumą. Nauji mokytojai sutinkami draugiškai, jiems suteikiama pagalba metodinėse grupėse, dalijamasi gerąja patirtimi. Naujus mokinius siekiama kuo greičiau įtraukti į mokyklos gyvenimą. Gražūs mokytojų ir personalo darbuotojų santykiai: pastarieji sveikinami jubiliejaus proga, dalyvauja svarbiausiose mokyklos šventėse, kviečiami į ekskursijas. Buvę mokytojai visada laukiami mokykloje, kviečiami į šventes, lankomi namuose. Dalis tėvų kartu važiuoja į ekskursijas, dalyvauja Gimnazijos tarybos veikloje, veda profesinio informavimo užsiėmimus. Mokykla, siekdama sukurti palankias sąlygas dialogui su tėvais, tinkamai vykdo tėvų informavimą: vyksta klasių ir visuotiniai tėvų susirinkimai, atvirų durų dienos, veikia informatyvi interneto svetainė, naudojamas elektroninis dienynas. Dauguma tėvų susirinkimų metu svarsto veiklos programas, prisideda prie švenčių planavimo ir organizavimo. 85,6 proc. tėvų, dalyvavusių STA apklausoje, teigia, kad mokykloje tėvai yra gerbiami, vertinama jų nuomonė ir 91,3 proc. pritaria teiginiui, kad tėvų susirinkimai įdomūs ir naudingi.

Mokyklos mikroklimatas paveikus. Geri mokyklos bendruomenės santykiai daro įtakos palankiam klasių mikroklimatui. Išorinio vertinimo savaitę 80-yje (85,1 proc.) stebėtų pamokų ir neformaliojo ugdymo užsiėmimų užfiksuotas geras ir labai geras mikroklimatas, kurio vertinimas pateiktas 1 lentelėje.

Santykių, tvarkos ir klasės valdymo apibendrintas vertinimas

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
27 pamokose	53 pamokose	12 pamokų	2 pamokose
28,7 proc.	56,4 proc.	12,8 proc.	2,1 proc.

Daugumoje stebėtų pamokų vyravo pagarbus bendravimas, geri mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai, mokiniai laikėsi darbo tvarkos susitarimų. Ypač šiuo aspektu išsiskyrė stebėtos lietuvių kalbos 1b, 3/4, 8b kl., rusų kalbos 6a, 1a kl., anglų kalbos 6a, 5, 8b kl., istorijos IIIab kl., matematikos 1, 2, 6a kl., kūno kultūros 6b, 5 kl., technologijų IVb, IIab kl., choreografijos 3 kl., muzikos 5 kl., biologijos 8b kl., pasaulio pažinimo 4 kl. pamokose bei technologijos būrelio užsiėmime 8–12 kl. Mokinių psichologinis ir fizinis saugumas klasėse skatino daugumos mokinių motyvaciją.

Pažangos siekiai vertinami gerai, iš bendro konteksto išsiskiria asmenybės raidos ir mokymosi pasiekimų lūkesčiai, kurie yra priimtini. Gimnazijoje priimtinos sąlygos asmenybei formotis ir tobulėti. Asmenybė ugdoma pamokose, neformaliojo ugdymo veikloje (muzikos, sporto, šokių, meno būreliai), vykdant akcijas, projektus. Dalis mokinių įtraukiami į aktyvią socialinę, kraštotyrinę veiklą (padeda seneliams, tvarko neprižiūrimus kapus, prižiūri ir atsodina „Berželių alėją“, renka medžiagą apie Veivirženus, domisi papročiais ir tradicijomis). Iš pokalbių su mokinių atstovais, pavaduotoja ugdymui sužinota, kad prie asmenybės raidos lūkesčių stiprinimo dalinai prisideda ir socialinių įgūdžių projektai – programos: „Įveikime kartu“, „Zipio draugai“, Lions Quest „Paauglystės kryžkelės“, Olweus. Mokinių saviraiškai atsiskleisti padeda sporto, šokių veiklos, tačiau dauguma mokinių gyvena ne miestelyje, todėl ne visi jų gali dalyvauti neformalioje veikloje. Pagal galimybes palaikomos mokinių savivaldos iniciatyvos (poilsio zonų kūrimas, mokinių savivaldos patalpų remontas). Pastaraisiais metais dėl sudėtingos mokyklos finansinės padėties sumažėjo neformaliojo ugdymo pasiūla ir mokinių iniciatyvų finansavimo galimybės, tačiau mokykloje net ir šiomis aplinkybėmis kuriamos prielaidos įvairiapusiškam asmenybės ugdymui.

Mokymosi pasiekimų lūkesčiai neišskirtiniai. Mokinių pasiekimai fiksuojami pusmečių ir metinėse pažangumo suvestinėse, lyginami su ankstesniųjų metų rezultatais, kaupiami brandos egzaminų rezultatai. III–IV klasių gimnazistai turi individualius ugdymo (-si) planus. Dalis mokinių savo akademinis lūkesčius aptaria su klasių auklėtojais, dalyko mokytojais, draugais, tačiau lūkesčiai nefiksuojami ir nelyginami su pasiekimais. Mokinių akademinis ir asmenybės raidos pasiekimų viešinimas internetinėje svetainėje, mokykloje, jų veiklų pagyrimai ir skatinimas padėkos raštais dalinai atspindi aukštus mokinių sėkmę suprojektuotus mokytojų ir pačių mokinių lūkesčius. Pokalbiuose su mokiniais, tėvais, mokytojais paaiškėjo, kad mokinių pastangos siekti aukštesnių rezultatų siejamos su gerais akademiniais pasiekimais ir neformaliojo švietimo laimėjimais, jų pačių noru siekti aukštojo išsilavinimo. Mokytojų lūkesčiai mokinių pasiekimų atžvilgiu yra pozityvūs. STA tyrimo duomenimis, 89,1 proc. mokinių teigia, kad mokytojai tiki, jog kiekvienas mokinis gali padaryti pažangą mokantis, 81,9 proc. tėvų tvirtina, kad mokytojai vertina vaiko pastangas ir tiki jo sėkme. Tačiau mokykloje tikėjamą mokinio sėkmę sustiprintų ir palankesnes sąlygas siekti aukščiausių akademinis pasiekimų įtakotų mokiniams sudarytos sąlygos sistemingai pasilyginti esamus mokymosi pasiekimus su asmeniškai išsikeltais pasiekimų lūkesčiais.

Mokyklos pažangos siekis vertinamas gerai. Mokykla siekia pažangos: tinkamai planuoja savo veiklą, dirbdami komandose kolegialiai įgyvendina Strateginį planą. Savivaldybės švietimo skyrius gimnaziją apibūdina kaip atvirą kaitai ir inovatyvią organizaciją. Bibliotekos aprūpinimas

naujausiomis mokymo priemonėmis ir muziejaus veikla leidžia potencialiai tobulinti ugdymo proceso įvairovę. Kasmet atliekamas veiklos įsivertinimas, kurio rekomendacijos panaudojamos veiklai planuoti. 2012-2014 m. strateginiame plane mokytojų kvalifikacijos tobulinimas - vienas iš strateginių mokyklos tikslų, kurio organizavimas dažniausiai vykdomas atsižvelgiant į tobulintinas gimnazijos veiklos sritis, tikslus, uždavinius. Ugdymo įstaigos vadovai domisi ugdomojo vadovavimo, šiuolaikinės pamokos planavimo ir organizavimo klausimais. Mokykloje skiriamas dėmesys atviroms pamokoms, atviroms veikloms („Kolega-kolegai“, dailės mokytojos organizuojami rajono dailės mokytojų plenerai). Dauguma ugdymo įstaigos mokytojų dalinasi gerąja darbo patirtimi metodinėse grupėse, mokosi iš kitų kolegų rajone ir šalyje, puse mokyklos mokytojų, skleisdami darbo patirtį, savo darbus eksponuoja rajoninėje metodinių darbų parodoje, pavieniai – Vilniuje. Pokalbių su Metodinės tarybos nariais metu nustatyta, kad mokytojai norėtų profesionalesnį kvalifikacijos tobulinimo renginių mokykloje, užtikrinančių spartesnę mokyklos pažangą, efektyvesnę visų mokyklos mokytojų profesinių kompetencijų ugdymą.

Tvarka vertinama gerai. Gimnazijos darbuotojų ir mokinių elgesį ir tvarką reglamentuoja direktoriaus įsakymais patvirtintos tvarkos: „Vidaus tvarkos taisyklės“, „Mokinio elgesio taisyklės“, „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo, informavimo ir lankomumo apskaitos tvarkos aprašas“, „Klasės vadovo darbo tvarkos aprašas“. Dauguma klasių adaptavo elgesio taisykles, ir jų laikosi. Išorinio vertinimo savaitę pastebėta, kad dauguma mokinių per pamokas ir pertraukas laikėsi susitarimų, elgesio taisyklių, retai vėlavo į pamokas. Užtikrinti vaikų saugumą per pertraukas padeda mokytojų ir mokinių budėjimas, nemažą įtaką tvarkai ir drausmei palaikyti turi ir vykdomi prevenciniai projektai. STA duomenimis, 78,5 proc. mokinių tėvų ir 82,1 proc. mokinių teigia, kad, jei vaikas prasižengia, su juo elgiamasi sąžiningai ir teisingai.

Gimnazijoje puoselėjamos vertybės daro teigiamos įtakos pageidaujamo elgesio skatinimui. Paveiki pageidaujamo elgesio skatinimo tvarka įforminta gimnazijos „Skatinimo ir nuobaudų tvarkoje“. Mokiniai skatinami už akademinis pasiekimus, nepriekaištingą lankomumą, gerą budėjimą, aktyvią veiklą, aplinkos tvarkymą, mokyklos vardo garsinimą sporto varžybose, olimpiadose, konkursuose, savivaldos veikloje ir kt. Gimnazija didžiuojasi savo mokinių pasiekimais, juos skatina (direktoriaus, klasių vadovų padėkos, ekskursijos, geriausiųjų pavardžių skelbimas stenduose, interneto puslapyje, spaudoje, padėkos tėvams, metų abituriento nominacijos). Dauguma mokinių žino, kas ir kodėl netoleruojama mokykloje, ko jie gali tikėtis už nepageidaujamą elgesį. Gimnazijos bendruomenėje vyrauja pozityvus požiūris į žmones ir jų veiklą, darbuotojai skatinami viešais pagyrimais, padėkomis.

Tinkamai gerbiant vieniems kitus, paisant susitarimų, daugumos bendruomenės narių pastangomis kuriami santykiai, lemiantys saugią ir jaukią aplinką. STA duomenimis, 85,3 proc. mokinių teigia, jog mokykla yra jauki ir tvarkinga. Mokinių savivaldos atstovai pokalbio metu patvirtino minėtas mintis, tegė, kad mokyklos jaukumą kuria ne tik fizinė aplinka, bet ir žmonės, jų tarpusavio santykiai. Mokykloje įrengti mokymuisi pritaikyti kabinetai, mokinių poreikius tenkinanti moderni biblioteka-skaitykla, muziejus. Koridoriuose yra daug gėlių, eksponuojami mokinių darbai. Dauguma patalpų tvarkingos ir jaukios, tačiau iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad jie norėtų daugiau poilsio zonų mokykloje, savivaldos kabineto remonto.

Mokyklos ryšiai vertinami labai gerai. Iš minėto konteksto išsiskiria partnerystė su kitomis institucijomis, kuri yra gera. Gimnazijos vaidmuo vietos bendruomenėje reikšmingas. Mokyklos vadovai ir mokytojai dažnai inicijuoja įvairius bendrus renginius. Glaudžiai bendradarbiaujama su vietos bendruomene: Pėžaičių skyriaus sporto salėje gali sportuoti vietos gyventojai, kartu rengiamos Užgavėnės, šv. Kalėdos. Vietos gyventoja Stefa Barakauskienė finansuoja vaikų kalėdines dovanėles, renginius. Mokyklos mokytojo V.Bliūdžiaus autoriniai darbai puošia miestelio viešąsias erdves. Gimnazijos pradinių klasių mokinių šeimos įsitraukia į bendrus renginius, o kalėdinis karnavalas pritraukia ir vyresnių klasių mokinių tėvelius. Vertybių formavimui gerą įtaką daro ugdymo įstaigos bendradarbiavimas su bažnyčia. Visose mokyklos šventėse dalyvauja klebonas, kuriam svarbi visų bendruomenėje rengiamų renginių, vienijančių bendras pastangas, kokybė. Mokiniai, atsiliepdami į klebono prašymą, padeda bažnyčiai padaryti užrašus joje esamiems eksponatams, žydų kapinių paminklų nuotraukas perkelia į internetinį katalogą. Beveik

visi mokiniai lanko senyvus žmones, prižiūri kapinaites, tvarko miestelio aplinką. Stiprinant mokyklos vaidmenį bendruomenėje, prisideda ir mokyklos muziejus (renka ir kaupia Veiviržėnų miestelio istoriją, tradiciškai minima Šviesos diena, į kurią kviečiama visa bendruomenė ir kurios metu Gerumo angelo nominacijos skiriamos ne tik mokiniams, mokytojams, personalo darbuotojams, bet ir miestelio gyventojams už gerus metų darbus). Įvertinę duomenis, išorės vertintojai konstatuoja, jog reikšmingas mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Gimnazijos partnerystė su kitomis institucijomis tradicinė, vienok pakankamai kryptinga. Mokykla yra pasirašiusi sutartis su įvairiomis įstaigomis (Šiaulių universitetu, VšĮ „Vaiko labui“, Tolerantiško jaunimo asociacija, Klaipėdos verslo kolegija, Turizmo mokykla, Jaunimo klubas „Ekipa“ ir kt.), džiaugiasi turėdama rėmėjų. Mokykla sėkmingai bendradarbiauja su Šiaulių, Vilniaus, Klaipėdos universitetais, Klaipėdos verslo, turizmo, paslaugų ir verslo mokyklomis, šalies muziejais, Veiviržėnų seniūnija, kultūros centru, Jaunimo klubu „Ekipa“, PPT, VTAT, KRPK specialistais, savivaldybės jaunimo reikalų taryba, Gargždų švietimo centru, savo ir kitų rajonų mokyklomis. Bendradarbiavimas praturtina, aktyvina ir praplečia daugumos mokinių formalųjį ir neformalųjį ugdymą. Gimnazijoje ir už jos ribų vykdomi renginiai sudaro galimybių mokiniams plėtoti savo gebėjimus, ugdyti komunikacines kompetencijas.

Gimnazijos įvaizdis yra veiksmingas, to pasiekti padeda viešieji ryšiai. Ugdymo įstaiga įvairiomis priemonėmis sistemingai informuoja visuomenę apie mokyklos veiklas ir pasiekimus. 2011 ir 2012 metais apie mokyklos veiklas paskelbta 12 straipsnių rajono laikraštyje „Banga“, tikybos mokytoja savo patirtimi ir pamąstymais dalijasi katalikiškuose leidiniuose „XXI amžius“ ir „Katalikas“. Išleistos 2 metodinės priemonės: „Molekulinė fizika ir termodinamika“ bei „Molekulinė fizika ir termodinamika. Elektra ir magnetizmas“. Visi straipsniai apie gimnaziją ir bendruomenės narius kaupiami ugdymo įstaigoje. Gimnazijos veiklos reprezentuoja mokyklą (muziejus pristato užsieniečiams krašto gamtą ir istoriją, padeda universitetų studentams rinkti medžiagą bakalauro darbams, konsultuoja Kultūros centrą, kuriantį filmą apie Veiviržėnus, kartu su Jaunimo klubu propaguoja profesinį švietimą). Apie mokyklos veiklą, vertybes, susitarimus informuoja nepriekaištingai tvarkomas interneto puslapis, kuris populiarina mokyklą, kuria jos įvaizdį. Išorės vertintojai daro išvadą, kad tikslingai panaudojant viešuosius ryšius mokyklos įvaizdis yra veiksmingas.

2. UGDYMAS IR MOKYMASIS

Klaipėdos rajono Veiviržėnų gimnazijos bendra ugdymo ir mokymosi kokybė yra paveiki. Bendrasis ugdymo organizavimas vertinamas vidutiniškai. Ugdymo programos, dalykų ryšiai ir integracija ir pasirenkamosios programos vertinami kaip priimtini.

Mokytojų parengti ilgalaikiai planai ir ugdymo programos atitinka daugumos mokinių poreikius ir interesus, suderinti dalykų lygmeniu ir atitinka gimnazijos bei Bendrųjų programų keliamus reikalavimus. Mokytojai, planuodami ir įgyvendindami pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo turinį, rengia formaliojo ugdymo ilgalaikius planus, pasirenkamųjų dalykų ir modulių, neformaliojo švietimo programas bei programas, individualizuotas ir pritaikytas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Iš pokalbių su mokytojais ir dokumentų paaiškėjo, kad metodinėse grupėse susitarta dėl ilgalaikių planų struktūros. Kasdienis pamokos planavimas yra individualus, t.y. pamokos planai rengiami laisva forma. Dauguma mokytojų laikosi susitarimų, aptartų metodinėse grupėse. Gimnazijoje susitarta, kad tiek planus, tiek modulių ir pasirenkamųjų dalykų programas (jei nėra parengtų Bendrųjų programų), rengia mokytojai, metodinių grupių teikimu jas tvirtina gimnazijos direktorius. Numatyta, kad planai ir programos koreguojami. Vertintojų nagrinėtuose planuose pastebėta tik keletas korekcijų (dažniausiai koreguojamas tik valandų skaičius, nurodoma, kokios temos keičiamos arba kokių temų atsisakoma), atkreiptinas dėmesys į tai, kad neplanuojama tarpdalykinė integracija.

Ugdymo planai ir tvarkaraščiai vertinami kaip tinkami. Pamokų tvarkaraštis atitinka higienos reikalavimus (mokinių srautai skirstomi į grupes grupuojant pagal individualius ugdymo

planus. Vadovaujantis 2011–2013 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais bei vietos, regiono rekomendacijomis, gimnazijoje parengtas 2012–2013 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planas. Ugdymo planą parengė darbo grupė, jis suderintas su savininku, Mokytojų bei Gimnazijos tarybomis, patvirtintas direktoriaus įsakymu. Gimnazijos ugdymo plano mokomųjų dalykų santykis atitinka Bendrųjų ugdymo planų reikalavimus. Ugdymo planas prienamas ugdymo įstaigos bendruomenei: skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje. Gimnazijos ugdymo planas paremtas tarpusavio susitarimais ir atspindi mokyklos teikiamas ugdymo galimybes.

Dalykų ryšiai ir integracija patenkinami. Daugumoje stebėtų pamokų užfiksuoti duomenys patvirtina nepakankamą dalykų ryšių akcentavimo, integruotų užduočių (tiek pamokoje, tiek skiriant namų darbus) poreikį. Vizito metu integruotos pamokos nebuvo vedamos. Nors gimnazijoje priimti sprendimai dėl prasmingo ugdymo turinio integravimo, tačiau pastebėta, kad minėtieji sprendimai yra veiksmingi įgyvendinant išorinę integraciją, t.y. į bendrąjį ugdymo turinį integruojant prevencines bei kitas ugdymo programas. Tikėtina, kad integruotos užduotys pamokose padėtų mažinti mokymo (-si) krūvį, jos būtų labiau pritaikomos praktinėje mokinių veikloje, tai skatintų mokymosi motyvaciją. Tarpdalykinę integraciją pamokose ir tarp dalykų vertėtų stiprinti ir išplėtoti.

Pasirenkamųjų programų pasiūla mokinių poreikius tenkina iš dalies. III, IV klasių mokiniams ugdymo plane siūlomos keturios pasirenkamųjų dalykų programos, tarp jų – informacinės technologijos, braižyba, ekonomika ir užsienio kalba (rusų kalba). I, II klasių mokiniams – dvi pasirenkamosios programos (chemija ir biologija). Mobilioms grupėms panaudojama apie 50 proc. iš mokinių poreikiams tenkinti skirtų valandų: 2 valandos skiriamos gabių pradinių klasių mokinių ugdymui, pagrindinio ugdymo pakopoje mobilios grupės sudaromos lietuvių k. 5 klasėse, matematikos 7, 8 klasėse, chemijos ir biologijos I klasėse mokymui. Pokalbiuose su ugdymo įstaigos bendruomenės nariais išsiaiškinta, kad gimnazijoje yra tiriami ir iš dalies analizuojami mokinių ugdymosi ir saviraiškos poreikiai.

Neformalusis švietimas gimnazijoje tinkamas. 2012–2013 m. m. dalis neformaliajam vaikų švietimui skirtų valandų pagal Bendrąjį ugdymo planą neišnaudojamas dėl lėšų taupymo. Neformalusis švietimas tenkina daugumos mokinių poreikius, gimnazijoje veikia 12 neformaliojo švietimo būrelių. Neformaliojo švietimo programos rengiamos atsižvelgiant į mokinių pageidavimus, mokytojų pasiūlymus, jau susiklosčiusias neformaliojo švietimo organizavimo tradicijas, prioritetą teikiamas dainavimo, šokio, sporto, muziejinių būrelių veiklai. Atsižvelgiant į mokinių, tėvų pageidavimus, atsirado dailės būrelis. . Mokiniai užsiėmimus gali rinktis pagal pomėgius, individualius gebėjimus. Mokinių teigimu, jų saviraiškos poreikius ir pasirinkimus tiria klasių vadovai. Gimnazijoje veikia Gargždų muzikos mokyklos Veiviržėnų skyrius, kuriame kasmet mokosi apie 60 mokinių, antrus metus Veiviržėnų gimnazija yra Gargždų sporto mokyklos filialas, kuriame sportinius užsiėmimus lanko 34 mokiniai. Šios aplinkybės sudaro sąlygas realizuoti gimnazijos siekį į neformalųjį švietimą įtraukti kuo daugiau įvairaus amžiaus mokinių. STA duomenimis, 67,7 proc. mokinių tenkina gimnazijos neformaliojo švietimo pasiūla; 77,9 proc. tėvų teigia, kad vaikas po pamokų mokykloje randa įdomios veiklos ir užsiėmimų. Pokalbių su gimnazijos mokiniais metu išsiaiškinta, kad dalis mokinių, gyvenančių atokiau, susiduria su neformaliojo švietimo užsiėmimų lankymo problemomis dėl ankstyvo pavėžėjimo iš mokyklos organizavimo, tačiau taip pat teigė, jog dalį mokinių į šiuos užsiėmimus atveža tėvai. Pokalbiuose mokinių tėvai, mokiniai, mokytojai teigė, jog gimnazija, plėtodama ir skatindama neformalias veiklas, bendradarbiauja su miestelio kultūros centru, taip pat aktyviai dalyvauja bendruomenės renginiuose, tradicinėse šventėse. Vertintojų komanda konstatuoja, kad neformaliojo švietimo programų pasiūla atitinka daugumos mokinių poreikius, interesus ir mokyklos galimybes.

Pamokos organizavimas vertinamas gerai, išskyrus mokytojo veiklos planavimą, kuris vertinamas patenkinamai.

Pamokos planavimo ir organizavimo vertinimas stebėtose 94 veiklose pateiktas 2 lentelėje.

Pamokos planavimo ir organizavimo apibendrintas vertinimas

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
13 pamokų (13,8 proc.)	35 pamokose (37,3 proc.)	38 pamokose (40,4 proc.)	8 pamokose (8,5 proc.)

Mokykloje susitarta dėl metų ugdymo turinio planavimo tvarkos, o metodinėse grupėse – dėl ilgalaikių planų struktūros ir principų, dalis mokytojų koreguoja savo planus, atsižvelgdami į mokinių išmokimą arba neišmokimą. Laikas pamokose ne visada naudojamas tikslingai – 29 (31 proc.) pamokose fiksuota nepakankamai racionali laiko vadyba, dažniausiai jo pristinga apibendrinimui, rezultatų patikrinimui. Įvertinę stebėtas pamokas, išorės vertintojai pastebėjo, kad mokytojai pamokos uždavinį nepakankamai tikslingai orientuoja į pamatuojamą rezultatą. Tinkamai formuluoti ir skelbti mokiniams pamokos uždaviniai buvo etikos 7 kl., tikybos 6a, 1b kl., lietuvių kalbos 2 kl., 3/4 kl., lietuvių kalbos, matematikos 1/2 kl., 3/4 kl., rusų kalbos 6b kl., istorijos 5kl., 6a kl. pamokose. Daugumoje stebėtų pamokų uždaviniai buvo orientuojami į veiklą, ne į rezultatą, nepamatuojami. Kai kuriose pamokose uždaviniai nebuvo skelbti arba jų formuluotės buvo neaiškios mokiniams. Dėl netinkamo uždavinio formulavimo dalyje pamokų nebuvo galimybes pamatuoti individualios mokinių pažangos. Formuluojant ir skelbiant pamokos uždavinį, rekomenduotina atsižvelgti į mokymosi uždavinio komponentus: sąlygas (kontekstą), mokinių veiklos rezultatą ir kriterijų, kuriuo bus remiamasi vertinant.

Pamokos struktūros kokybė tinkama. Daugumoje stebėtų pamokų išorės vertintojai fiksavo logišką, pagrįstą pamokos dalių išdėstymą. Taikyti metodai dažnai atitiko ugdymo tikslus, mokinių patirtį, galimybes. Tinkami metodai kaip stiprybė nurodyti biologijos 8b kl., kūno kultūros 9b kl., tikybos 3, 1b kl., etikos 7 kl., matematikos 3 kl., muzikos 5 kl., choreografijos 3 kl., neformaliojo ugdymo šokių studijos „Vija“ 1 – 4 kl. užsiėmimo. Tačiau išorės vertintojų komanda pastebėjo, kad ne visada pasinaudojama ugdymo metodų, mokymo priemonių įvairove ir ne visada atsižvelgiama į mokinių amžių.

Klasės valdymas vertinamas gerai. Santykiai ir tvarka klasėje gerai ir labai gerai įvertinti 80 proc. pamokų. Daugumoje stebėtų pamokų buvo sukurta darbinė atmosfera. Mokytojo reikalavimai buvo aiškūs ir suprantami mokiniams, tarpusavio santykiai – draugiški ir pagarbūs. 15 (16 proc.) stebėtų pamokų klasės valdymas nurodytas kaip privalumas, padedantis motyvuoti mokinius, pasiekti gerų rezultatų, tačiau pasitaikė pavienių atvejų, kai mokytojams nepavyko sukurti darbingos aplinkos.

Mokymo kokybė vertinama gerai. Tokia išvada grindžiama apibendrintais 94 pamokų ir neformaliojo ugdymo užsiėmimų vertinimo rezultatais, kurie pateikti 3 lentelėje.

Apibendrintas mokymo kokybės stebėtose pamokose vertinimas

3lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
28 pamokose (29,8 proc.)	37 pamokose (39,4 proc.)	27 pamokose (28,8 proc.)	2 pamokose (2 proc.)

Daugumoje stebėtų pamokų buvo sukurta patraukli mokiniams mokymosi aplinka, organizuojama prasminga ir tinkamo lygio veikla, motyvuojanti mokinius. Verta išskirti keletą pamokų, kuriose mokytojų siūloma veikla, jos metodai, formos tinkamai nuteikė mokinius, skatino juos mokytis: tai anglų kalbos 5 kl., 6a kl., 8b kl., technologijų 6b kl., taikomios dailės IIIa,b kl., lietuvių kalbos 8b kl., dailės IIa kl., IIb kl., tikybos 1b kl., 3 kl. pamokos. Daugelis mokytojų efektyviai naudoja padaršinius ir paskatinimus, 30 proc. pamokų išorės vertintojai fiksavo, jog mokytojai, organizuodami ugdomąją veiklą, atsižvelgė į mokinių mokymosi stilius.

Mokymo ir gyvenimo ryšys paveikus: daugumoje stebėtų pamokų ugdymo turinys buvo aktualizuotas, sietas su gyvenimo praktika. Mokytojų aiškinimo sąsajos su mokinių turimomis žiniomis bei patirtimi nurodytos kaip privalumas matematikos 2 kl., 4 kl., 6b kl., IIIab, rusų kalbos

Ia kl., etikos 7 kl., tikybos 6a kl., chemijos IIB kl., pasaulio pažinimo 4 kl., technologijų 6b kl., istorijos 5 kl., fizikos IIIabA, kūno kultūros 5 kl. pamokose bei neformaliojo ugdymo veiklose: jaunučių choro 1 kl., priešmokyklinio ugdymo dainavimo valandėlės. Įvertinę stebėtas pamokas, vertintojai daro išvadą, kad tinkamas mokymo ir gyvenimo ryšys skatina mokymosi motyvaciją, padeda įsiminti mokomąją medžiagą ir siekti pažangos.

Mokytojo ir mokinio dialogas tinkamas. Statistinio tyrimo ataskaitoje (STA) mokiniai teigė, kad daugelio mokytojų pamokos yra įdomios (pritarimo koeficientas 78,9 proc.). Daugumoje stebėtų pamokų vertintojai fiksavo suprantamą, tikslų, dažnai vaizdų mokytojo aiškinimą, net 31 (33 proc.) pamokoje mokytojo ir mokinio dialogas buvo nurodytas kaip privalumas ir tik 1 (1 proc.) – kaip trūkumas. Dažnai mokytojai į ugdymo procesą įtraukia atskirus mokinius, jų grupes bei visą klasę. Remdamiesi stebėtomis pamokomis, vertintojai daro išvadą, kad šios mokyklos mokytojo ir mokinio dialogas pamokoje skatina daugumos mokinių pasitikėjimą, aktyvumą, padeda mokytis.

Iš stebėtų pamokų analizės galima teigti, kad dalis mokytojų nuolat ir nuosekliai tikrina, kiek mokiniai suprato, ką išmoko, naudoja tinkamas, skatinančias motyvaciją išmokimo tikrinimo formas. Veiksmingi išmokimo stebėjimo pavyzdžiai vertintojų fiksuoti kūno kultūros (9b kl.), dailės IIA kl., taikomios dailės IIIab, technologijų 6b kl., istorijos 5 kl., pakankamai kryptingi – rusų kalbos Ia kl., lietuvių kalbos 5 kl., kūno kultūros IVb kl., technologijų 8b kl., muzikos 4 kl., lietuvių kalbos 2 kl., matematikos spec. pratybų 6 kl. pamokose. Kitose pamokose ne visada buvo grįžta prie nesuprastų dalykų, nenuosekliai tikrintas ir akcentuotas mokinių išmokimas, trūko dėmesio mokinių asmeninei pažangai, dažniausiai buvo apsiribota tik veiklos pamokoje aptarimu.

Namų darbai daugelyje pamokų užduodami tikslingai, dažniausiai dera su pamokos tema, atitinka mokinių gebėjimus, turimus įgūdžius. Vertintojai užfiksavo, kad 37 (39,4 proc.) stebėtų pamokų namų darbai skiriami tinkamai, jie susieti su pamokos medžiaga ir atliekamomis veiklomis, ir tik 2 (2,1 proc.) pamokose namų darbų skyrimas nurodyta kaip tobulintina sritis. Verta išskirti biologijos IIB kl., lietuvių kalbos 3 kl., 5 kl., 8b kl. pamokas, kuriose namų darbų užduotys buvo diferencijuojamos ir individualizuojamos. Mokytojų metodinėse grupėse tariamasi dėl namų darbų tikslingumo ir krūvio. Dalis mokinių teigia, kad namų darbų jiems skiriama per daug (STA pritarimo koeficientas 53 proc., pavienių vyresniųjų klasių mokinių nuomonė pokalbyje), tačiau dauguma tėvų mano, kad namų darbų krūviai normalūs (STA pritarimo procentas – 74,7).

Mokymosi kokybė yra gera. Ši išvada grindžiama stebėtų pamokų vertinimo rezultatais, kurie pateikti 4 lentelėje.

Mokymosi kokybės stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
15 pamokų (15,9 proc.)	54 pamokose (57,5 proc.)	25 pamokų (26,6 proc.)	0 pamokų

Dauguma mokinių išorės vertinimo metu gerai lankė mokyklą. Stebėtose pamokose užfiksuoti tik pavieniai vėlavimo į pamokas atvejai. Beveik visi mokiniai buvo pasiruošę pamokoms, turėjo reikiamas priemones ir vadovėlius. Geras mokinių elgesys ir drausmė sudarė palankias mokymuisi sąlygas: stebėtose pamokose jie vykdė mokytojų nurodymus, atliko beveik visas skirtas užduotis, dalis mokinių buvo aktyvūs mokymosi dalyviai, aiškinosi nesuprastus dalykus, siekė pažangos. Dauguma mokinių teigia, kad jiems patinka mokytis (STA pritarimo procentas 78,7), kad klasėje didžioji dauguma mokinių rimtai žiūri į mokymąsi (STA pritarimo procentas 78,3). 17 (18 proc.) stebėtų pamokų mokinių gebėjimas dirbti savarankiškai nurodytas kaip pamokos privalumas ir nė vienoje pamokoje šio aspekto vertintojai neišskyrė kaip trūkumo.

Mokinių bendradarbiavimo įgūdžiai yra vidutiniški. Tinkamai organizuoti bendradarbiavimo, savitarpio pagalbos mokantis pavyzdžiai stebėti biologijos IIB kl., anglų kalbos IIA kl., IIB kl., lietuvių kalbos 3 kl., Ib kl., informacinių technologijų IVb kl., rusų kalbos Ia kl., geografijos 8a kl. pamokose. Stebėtų pamokų analizė leidžia daryti išvadą, kad mokiniai dažniausiai mokosi individualiai, mažai diskutuodami, tik dalis mokinių ieško bendrų sprendimų su klasės

draugais. Tokiu būdu nepakankamai sudarytos sąlygos mokinių atsakomybei už bendrą veiklą, iniciatyvai ir kūrybiškumui. Mokiniai labiau ugdytusi komandinio darbo gebėjimus, jei mokytojai dažniau sudarytų sąlygas pamokose dirbant įvairaus dydžio grupėse diskutuoti, ieškoti bendrų sprendimų.

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas vertinamas patenkinamai.

Mokymosi poreikių nustatymas yra geras, mokymosi veiklos diferencijavimas neišskirtinis.

Mokymosi poreikiams nustatyti mokykloje skiriamas tinkamas dėmesys. Sukurta ir pakankamai kryptingai veikia mokinių mokymosi poreikių tyrimo tvarka: mokytojai nuolat stebi mokinių pažangą pamokose, pastebėję ryškesnes mokymosi problemas tariasi su Vaiko gerovės komisija, o gabiesiems mokiniams ir mokymosi stiliams identifikuoti mokytojai bendradarbiauja su mokyklos psichologe. Kiekvieną pavasarį per klasių valandėles aptariamas kitų mokslo metų ugdymo planas, pagal galimybes atsižvelgiama į tokiu būdu išsiaiškintus mokinių poreikius. Mokytojų teigimu, sistemingai, po kiekvieno semestro, Mokytojų tarybos posėdyje ir dalykų metodinėse grupėse analizuojama mokinių pažanga ir numatomi būdai mokymosi kliūtims šalinti. Mokytojai taip pat teigė, ir mokiniai jiems pritarė, kad pusmečio, metų mokymosi rezultatai aptariami su mokiniais ir tėvais. Dalyje stebėtų pamokų, dažniausiai po kontrolinių darbų, vertintojai pastebėjo, kad mokytojai analizuoja atskirų mokinių daromą pažangą, aptaria mokymosi kliūčių šalinimo būdus.

Mokymosi veiklos diferencijavimas nesisteminis. Dalyje vertintojų stebėtų pamokų buvo stengiamasi tenkinti skirtingų gebėjimų mokinių poreikius diferencijuojant užduotis ar jų apimtį ir tik kai kuriose tai daryta tinkamai bei veiksmingai: matematikos 3/4 kl., 4 kl., 5 kl., 6a kl., IIB kl., lietuvių kalbos ir matematikos 1/2 kl., lietuvių kalbos 1 kl., 1/2 kl., 3/4 kl., biologijos 8a kl., istorijos 6a kl., technologijų 6b kl. pamokose, neformalaus švietimo dailės būrelio veikloje (8 – IV kl.), mišrios ikimokyklinės grupės veikloje. Dalyje stebėtų pamokų silpniau besimokančių ir specialiųjų poreikių mokinių poreikiai buvo tenkinami konsultuojant ar individualizuojant užduotis, tačiau dažniausiai tai daryta epizodiškai, neteikiant mokiniui grįžtamosios informacijos apie jo pažangą pamokoje. Remiantis STA duomenimis, nemaža dalis mokinių (40,4 proc.) nepritaria teiginiui, kad mokytojai pamokose dažnai duoda skirtingas užduotis gerai ir silpnai besimokantiems mokiniams. Nors mokykloje antrus metus įgyvendinama gabių ir talentingų mokinių ugdymo programa, remdamiesi stebėtomis pamokomis, vertintojai daro išvadą, kad verta sustiprinti ugdymo turinio diferencijavimą pamokoje, dėl to daugiau mokinių patirtų mokymosi sėkmę, augtų mokinių pasitikėjimas savo jėgomis ir pažanga.

Vertinimas ugdant yra tinkamas. Tokia išvada grindžiama 94 stebėtose veiklose fiksuotais vertinimo rezultatais, kurie pateikti 5 lentelėje.

Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
18 pamokų (19,1 proc.)	40 pamokų (42,6 proc.)	30 pamokų (31,9 proc.)	6 pamokose (6,4 proc.)

Vertinimas kaip pažinimas pakankamai kryptingas. Mokykloje taikomas tinkamas formalusis ir neformalusis mokinių vertinimas. Dauguma mokytojų gerai pažįsta savo mokinius ir nuolat stebi, kaip jiems sekasi siekti savo mokymosi tikslų. Mokytojų teigimu, vertinime surinkta informacija dažnai naudojama ugdymui planuoti bei koreguoti, metodinėse grupėse tariamasi dėl planavimo, atsižvelgiant į mokinių pasiekimus. Kai kuriose pamokose (matematikos 3/4 kl., lietuvių kalbos ir matematikos 1/2 kl., lietuvių kalbos 3/4 kl., anglų kalbos IIB kl., istorijos 5 kl., IIA kl., biologijos 8a kl.) vertintojai pastebėjo veiksmingų ir tinkamų vertinime gautos informacijos naudojimo pavyzdžių. Mokiniai teigia turintys galimybę įsivertinti ir kartu su mokytojais planuoti tolimesnius mokymosi žingsnius.

Vertinimas kaip ugdymas yra vidutiniškas. Pamokose taikytus vertinimo būdus ir formas mokiniai iš dalies suprato. Dalyje stebėtų pamokų (chemijos IIB kl., lietuvių kalbos IIIaA kl.,

lietuvių kalbos 3/4 kl., lietuvių kalbos ir matematikos 1/2 kl., istorijos 5, 6a kl.) buvo nurodyti aiškūs užduočių vertinimo kriterijai. Vertintojai fiksavo, kad dalyje pamokų mokytojai taikė formuojamąjį vertinimą, tačiau nepakankamai išnaudojo šio vertinimo formų įvairovę. Kai kuriose pamokose vertintojai pastebėjo, kad pasirinktos vertinimo formos neskatino mokymosi motyvacijos. Dalyje pamokų buvo skatintas mokinių įsivertinimas, tačiau jis buvo daugiau skirtas pamokos veiklų, mikroklimate aptarimui, o ne konstruktyvaus išmokymo vertinimui ir įsivertinimui, nerodė realių mokymosi rezultatų. Vertintojai rekomenduoja mokytojams pamokose tikslingiau išnaudoti formuojamojo vertinimo būdus ir galimybes, analizuoti vertinimo ir įsivertinimo būdų poveikį mokymui (-si). Kiekvienoje pamokoje mokiniams teikiama grįžtamoji informacija apie pasiekimus ir daromą pažangą padėtų tikslingiau planuoti tolimesnį mokymą (-si), keltų mokymosi motyvaciją.

Vertinimas kaip informavimas yra geras. Mokykloje yra sukurta ir pakankamai sistemingai veikia mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, informavimo ir lankomumo tvarka, su ja supažindinami mokiniai ir tėvai. Daugumas tėvų mano, kad jiems pakanka informacijos apie vaiko mokymąsi ir elgesį mokykloje (STA pritarimo procentas 92,3). Tai buvo patvirtinta ir pokalbyje su tėvais. Tame pačiame pokalbyje paaiškėjo, kad mokykla taiko įvairius bendravimo su tėvais būdus: vyksta visuotiniai ir klasės tėvų susirinkimai, klasių vadovai, mokytojai su tėvais bendrauja telefonu, tačiau pagrindinė tėvų informavimo priemonė yra elektroninis dienynas. Daugumos mokinių tėvai naudojami mokykloje įdiegta elektroninio dienyno sistema, kuri sudaro galimybę laiku gauti informaciją apie vaiko pasiekimus, lankomumą, stebėti pažymių kaitą. Tėvams, neturintiems galimybės naudotis internetu, duomenys kiekvieną mėnesį išspausdinami. Laiku pateikta objektyvi ir kokybiška informacija skatina tėvus noriai bendradarbiauti su mokykla.

3. PASIEKIMAI

Gimnazijos mokinių pasiekimai vertinami tinkamai.

Pažanga ir mokymosi pasiekimai yra geri, atskirų mokinių pažanga vertinama patenkinamai.

Pažangos ir pasiekimų pamokose vertinimas grindžiamas apibendrintais 94 stebėtų pamokų, neformaliojo švietimo užsiėmimų duomenimis, kurie pateikti 6 lentelėje.

Atskirų mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo pamokoje apibendrintas vertinimas

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
5 pamokos (5,3 proc.)	36 pamokos (38,3 proc.)	45 pamokos (47,9 proc.)	8 pamokose (8,5 proc.)

Vertintojai pastebėjo, kad tose pamokose, kuriose mokinių pasiekimai matuoti lyginant su išsikeltu pamokos uždaviniu, mokytojai turėjo geresnių galimybių įvertinti individualią mokinių pažangą. Sėkmingas uždavinio įgyvendinimo siekimas kiekviename pamokos etape bei tikrinimas, ką mokiniai sužinojo, suprato, užfiksavo, lietuvių kalbos 7 kl., biologijos 8b kl., tikybos 1b kl. pamokose, dailės 5/6 kl. neformaliojo švietimo veikloje. Tinkamas mokinių pasiekimų vertinimas ir rezultatų aptarimas nurodant sėkmes, nesėkmes bei siekiamybes stebėtas istorijos 6a kl., biologijos 8a kl. pamokose, taikomosios dailės IIIab pamokoje.

Iš pokalbių su Metodine taryba, dalykų mokytojais paaiškėjo, jog gimnazijoje nėra iki galo susitarta, ką laikyti mokinių pažanga. Stebėtų pamokų protokolų duomenimis, dalyje (56,4 proc.) pamokų dėmesys individualiai mokinių pažangai buvo per menkas. Individuali mokinių pažanga, lyginant su pamokos uždaviniu, matuota fragmentiškai arba tik kiekybiniu, bet ne kokybiniu principu, t.y. atliktų užduočių skaičiumi, neišsiaiškinant pasiekimų lygmens bei užduočių atlikimo kokybės, nefiksuojant individualios mokinių pažangos. Todėl uždavinio įgyvendinimo tikrinimas dalyje pamokų buvo neveiksmingas bei neinformatyvus, neišsiaiškinta individuali mokinių pažanga, pasiekimai apibendrinti abstrakčiai, aptariant veiklų sudėtingumą. Neretai mokytojai patys apibūdino visos klasės sėkmę, retai organizavo mokinių savęs vertinimo refleksiją, todėl stigo

aktyvaus mokinių dalyvavimo aptariant pasiekimus bei planuojant tolimesnius mokymo (-si) žingsnius.

Gimnazijos pažangos siekis atsispindi pedagoginės bendruomenės veikloje, kvalifikacijos tobulinimo prioritetuose, vykdomuose projektuose. Aptariant mokinių mokymosi rezultatus dažniausiai analizuojamos statistinės ataskaitos, retai atliekamos palyginamojo pobūdžio analizės, sudarančios sąlygas įvertinti bei planuoti atskirų mokinių ar tam tikros klasės mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo priemones. Gimnazijoje iš mokinių tikimasi pagarbaus, kultūringo, mandagaus elgesio, nuoseklaus mokymosi, aktyvios, kūrybingos ir savarankiškos veiklos, kad išnaudodami aplinką maksimaliai atskleistų savo gebėjimus ir talentus, tinkamai pasiruoštų tolimesniam gyvenimui. Siekdama įdiegti šiuos tikslus, mokyklos bendruomenė dalyvauja ilgalaikėse programose, tiria mokinių neformaliojo švietimo poreikius, siekia juos įgyvendinti, tikslingai ir kryptingai padeda renkantis profesinę kryptį. Iš mokytojų gimnazijos bendruomenė tikisi žinių, akademinės laisvės, nepriklausomo kritinio požiūrio, kūrybiškumo, novatoriškumo, kolegialumo, komandinio darbo. Šios gimnazijos lūkesčiai atsiskleidžia siekiant bendrų gimnazijos tikslų.

Akademiniai mokinių pasiekimai geri. Gimnazijoje kaupiami ir analizuojami egzaminų rezultatai, daroma palyginamoji analizė su rajono mokyklų bei bendrais rajono ir šalies mokinių egzaminų rezultatais. 2011 ir 2012 metais visi abiturientai (išskyrus 1 mokinį, turintį specialiųjų ugdymosi poreikių) baigė vidurinio ugdymo programą. Stebima tendencija rinktis valstybinius brandos egzaminus (2011 m. laikė 39 iš 52; 2012 m. – visi 37). Dauguma abiturientų valstybinius egzaminus sėkmingai išlaiko. Didėja ir pasirenkamų vieno abituriento brandos egzaminų skaičius (2010 m. – 2,62; 2011 m. – 2,97; 2012 m. – 3,32). Gimnazijoje daugėja ir 90–100 balų įvertinimais išlaikiusių brandos egzaminus mokinių skaičius (2011 m. – 17,3 proc.; 2012 m. – 18,9 proc.). Pakankamai geri ir mokyklos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP) rezultatai. Gimnazijos pateikta informacija rodo, kad dešimtokų lietuvių kalbos ir matematikos PUPP balų vidurkiai yra didesni nei rajono ir šalies. Mokykloje kaupiamos pusmečių ir metinės pažangumo suvestinės, kontrolinių darbų, bandomųjų egzaminų, PUPP, brandos egzaminų rezultatai. Jie aptariami Mokytojų tarybos posėdžių, direkcinių pasitarimų metu, klasių ir tėvų susirinkimuose, metodinėse grupėse. Atsižvelgiant į rezultatus, priimami sprendimai dėl jų gerinimo. STA duomenimis, 79,3 proc. mokinių pritaria teiginiui, kad mokyklos mokytojai gerai parengia kontroliniams darbams ir egzaminams, net 91,3 proc. tėvų teigia, kad pasitiki mokytojais kaip dalyko specialistais.

Mokyklos bendruomenė džiaugiasi kitais mokinių pasiekimais, turinčiais savitų bruožų. Dauguma mokinių aktyviai dalyvauja rajono ir šalies olimpiadose, konkursuose, varžybose, kuriose pelno prizines vietas: 2010–2012 m. lietuvių kalbos konkursų 5–10 klasių grupėje gimnazijos mokiniai laimėjo dvi trečias ir tris antras vietas, 2010–2011 m. m. anglų kalbos, istorijos, matematikos, biologijos, fizikos olimpiadose – 4 pirmas, 1 antrą ir 6 trečiąsias vietas, 2011–2012 m. m. istorijos, matematikos, biologijos, fizikos, chemijos, geografijos olimpiadose laimėtos 1 pirma, 11 antrų, 3 trečiosios vietos. Jaunių, merginų chorai, vokalinis ansamblis – Pasaulio, Lietuvos, Moksleivių dainų švenčių, festivalių, konkursų dalyviai. Šokių studija „Vija“ – Lietuvos dainų ir šokių šventės, festivalių „Šokių griausmas“, „Šokių kūryba“, pop, tautinių, linijinių šokių, festivalių, TV laidos „Talentų ringas“ dalyviai. Dalis gimnazijos mokinių sėkmingai dalyvavo ES konkurse „Eurocola“, respublikinėje „Fotono“ konferencijoje „Neformalus fizikos ugdymas“, šalies integraciniame dizainerių projekte-konkurse „Pamario krašto gėlių fiesta“, matematikos „Kengūros“, kraštotyros ir internetinės fizikos konkursuose, anglų k. konkursuose „Tavo žvilgsnis“ ir „Amber Star“, matematikos tarptautiniame projekte „Eruditus“. Dalyvauta prevenciniuose projektuose-programose: „Įveikime kartu“, Olweus, „Zipio draugai“, Lions Quest „Paauglystės kryžkelės“. Savitų bruožų mokyklai suteikia rezultatyvi sportinė veikla, garsinanti mokyklos vardą – gimnazija jau trečius metus iš eilės pripažinta sportiškiausia mokykla apskrityje, mokinių iškovotos taurės jau nebetelpa mokyklos stenduose. 2011–2012 m. m. laimėtos pirmos vietos rajono rudens kroso, lengvosios atletikos, keturkovės varžybose, trečia vieta Lietuvos lengvosios atletikos pirmenybėse. 2012 m. mokyklos sportininkas L. Toleikis tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose Varšuvoje iškovojo penktą vietą. Gimnazijoje kasmet organizuojama Jaunųjų

mokslininkų konferencija „Žemė. Žmogus. Visata“, mokyklos atstovai dalyvavo respublikinėje mokslinėje-praktinėje konferencija Šiauliuose. Dauguma gimnazistų aktyviai dalyvauja mokyklos savivaldos veikloje, Jaunimo veiklos projektuose „Jaunieji išradėjai“, „Po viena saule“, „Šiandienos lyderiai“, 67 mokiniai dalyvauja miestelio Kultūros centro projekte „Skaitmeninė fotografija su planšetiniais kompiuteriais, kompiuterinė grafika bei internetinių svetainių kūrimas“. Apibendrinę duomenis, išorės vertintojai daro išvadą, kad rezultatyvus dalyvavimas olimpiadose, projektuose, konkursuose yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Dalyvaudami veiklose mokiniai net tik tenkina saviraiškos poreikius, bet ugdomi bendrąsias kompetencijas, mokosi lyderystės, atsakomybės bei pilietiškumo. Tai patvirtina tolesnio mokinių mokymosi sėkmė. Svarbu paminėti, kad pagal kaimo vidurinių mokyklų stojimo į aukštąsias mokyklas (valstybės finansuojamas vietas) Veiviržėnų gimnazija 2011 m. buvo pirmajame dešimtuose. Dauguma buvusių mokyklos abiturientų tęsia mokslą šalies aukštosiose mokyklose arba kolegijose (2011 m. 40 proc., 2012 m. – 42 proc. mokinių įstojo į universitetus; 2011 m. – 46 proc., 2012 m. – 47 proc. – į kolegijas). Baigę pagrindinės mokyklos pakopą mokiniai dažniausiai lieka tęsti mokslo savojoje mokykloje (2011 m. – 72 proc., 2012 m. – 77 proc.). Buvę mokiniai džiaugiasi, kad nesunkiai pritampa kitose mokymosi įstaigose, nejaučia atskirties, jų mokymosi rezultatai mažai skiriasi nuo gimnazijoje turėtų įvertinimų. Buvę mokyklos mokiniai teigia, kad patirtis ir įgūdžiai, įgyti dalyvaujant įvairių gimnazijoje vykdytų projektų veikloje, padeda sėkmingai mokytis kitose mokyklas.

4. PAGALBA MOKINIUI

Veiviržėnų gimnazijos pagalba mokiniui vertinama gerai.

Rūpinimasis mokiniiais geras. Bendroji rūpinimosi mokiniiais politika yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Gimnazijoje geras mikroklimatas, tinkamai puoselėjamos bendrosios vertybės, daugumos suaugusiųjų ir mokinių santykiai pagarbūs. Pagalbą mokiniams teikia socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas ir psichologo asistentas. Pagalbos specialistai pakankamai tikslingai bendradarbiauja komandoje, bendrauja su mokytojais, mokyklos personalu ir mokinių tėvais (globėjais). Pagalbos specialistų grupė, Vaiko gerovės komisija, klasių vadovai, mokytojai ir kiti darbuotojai pasidaliję rūpinimosi pareigomis, gerai suvokia savo atsakomybę, pakankamai gerai pažįsta mokinius, supranta jų problemas, stengiasi padėti, užkirsti kelią netoleruotinam elgesiui (pagrindinės problemos – vyresniųjų klasių ar pavienių kitų klasių mokinių lankomumas, rūkymas). Kryptingai dirba Vaiko gerovės komisija, jos numatytos pagalbos priemonės yra tikslingos ir dera tarpusavyje. Dauguma mokinių teigė, kad mokykloje jaučiasi saugūs ir žino, kur reikia kreiptis dėl pagalbos (dažniausiai kreipiasi į klasės vadovą). STA duomenimis, 96,4 proc. mokinių pritarė teiginiui, kad klasės vadovas rūpinasi klase, o 83 proc. teigė, kad, jei turės rūpestį ar problemą, ras, kas jam patars ir padės mokykloje.

Mokinių asmenybės ir socialinės brandos ugdymas vykdomas per pamokas, neformalųjį švietimą, klasės valandėles, projektus, akcijas, įvairius renginius. Gimnazijoje nuo 2011–2012 mokslo metų pradžios į 6, 7 klasių valandėles integruota gyvenimo įgūdžių ugdymo programa „Paauglystės kryžkelės“ (pagal „Lions Quest“ metodiką), kurią įgyvendinant ugdomi svarbiausi jauniems žmonėms gyvenimo įgūdžiai, bendravimo ir bendradarbiavimo pagrindai, pilietinis aktyvumas, savanorystė. Socialinio pedagogo, psichologo asistento mokytojų, vykdančių šią programą teigimu, tai programa, vienijanti visus bendruomenės narius (mokytojus, tėvus, mokyklos administraciją, pagalbos specialistus ir kitus darbuotojus), siekiančius padėti paaugliams plėtoti kompetencijas bei socialinius ir emocinius įgūdžius. STA duomenimis, dauguma (85,3 proc.) mokinių pritarė teiginiui „Aš jaučiuosi saugiai visoje mokykloje: klasėje, koridoriuose, kieme, valgykloje, tualetuose“, mažesnis procentas tėvų (65,5 proc.) yra įsitikinę, kad vaikas saugus mokykloje: jo niekas neskriaus ir nežemins. Pokalbyje su mokinių tėvais patvirtinta, kad mokykloje kiekvienam vaikui siūloma pasirinkti veiklą pagal asmeninius polinkius, sudaromos tinkamos sąlygos patirti sėkmę ir būti įvertintam. Gimnazija ugdo mokinių vertybines nuostatas, pagarbą,

siekia aktyvios mokinių saviraiškos. Mokiniai jaučiasi esą mokyklos bendruomenės nariai, yra pakankamai aktyvūs socializacijos proceso dalyviai.

Pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba gera, išskyrus pagalbą mokantis, kuri vertinama patenkinamai.

STA duomenimis, dauguma (83,7 proc.) mokinių pritarė teiginiui „Jeigu nesuprantu temos, visuomet galiu klausti mokytojų, nueiti į konsultacijas“, o 89,6 proc. tėvų teigė, kad jei vaikas ko nors nesupranta, visada gali pasiaiškinti pamokų ar konsultacijų metu. Dalis mokinių, susitarę su dalykų mokytojais, individualiai pasinaudoja jų konsultacijomis po pamokų, tačiau konsultacijų grafikas mokykloje nesudarytas. Apibendrintas pagalbos mokantis vertinimas 94 stebėtose pamokose ir neformaliojo švietimo veiklose pateiktas 7 lentelėje.

Pagalbos mokantis apibendrintas vertinimas

7 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
20 pamokų (21,3 proc.)	38 pamokose (40,4 proc.)	27 pamokose (28,7 proc.)	9 pamokose (9,6 proc.)

Iš pokalbių su mokytojais, klasių vadovais, Vaiko gerovės komisijos nariais paaiškėjo, kad mokinių problemas siekiama spręsti sutartinai: mokytojai, klasių vadovai, pagalbos specialistai ir dalis tėvų tariasi, bendradarbiauja teikdami pagalbą mokantis, esant poreikiui konsultuojasi su išorės specialistais. Išorės vertintojai pastebėjo, kad mokytojai pakankamai kryptingą pagalbą ir individualizuotas užduotis mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikė šiose pamokose: lietuvių kalbos 2 kl., pasaulio pažinimo 4 kl., matematikos 6a kl. Tikslingą pagalbą mokantis įvairių poreikių ir gebėjimų turintiems mokiniams fiksuota matematikos 1 kl., tikybos 6a, technologijų 8b kl., rusų kalbos Ia kl., lietuvių kalbos II b kl., kūno kultūros IVb kl. pamokose, ikimokyklinės grupės veikloje, jaunučių choro 1 kl., dailės 8–IV kl., muziejininkų 6–I kl. neformaliojo švietimo užsiėmimuose. Dalyje stebėtų pamokų parinkti mokymo metodai ir mokymas retai diferencijuoti bei individualizuoti atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ir galimybes. Tinkami diferencijavimo ir individualizavimo atvejai stebėti lietuvių kalbos 1, 1/2, 3/4, 7kl. matematikos 3/4, 5, 6a kl., technologijų 6b kl., biologijos 8a kl. (skirtos diferencijuotos užduotys) pamokose. Dalyje stebėtų pamokų vyko individualus mokinių konsultavimas (kaip teisingai atlikti užduotis, kur rasti reikiamos informacijos) savarankiško ar individualaus darbo metu. Pagalba mokantis būtų veiksmingesnė, jeigu mokytojai labiau atsižvelgtų į individualius mokinių gebėjimus ir galimybes, daugiau dėmesio ir pastangų skirtų ugdymo turinio, mokymosi tempo ir formų diferencijavimui pamokoje.

Gimnazijoje yra pagalbą teikiančių specialistų komanda: specialusis pedagogas, logopedas, socialinis pedagogas, psichologo asistentas. STA duomenimis, dauguma (80,9 proc.) mokinių ir tėvų (85,6 proc.) teigia, kad mokykla suteikia pakankamai informacijos, apie specialistų (psichologo, socialinio pedagogo, logopedo ir kt.) pagalbą, kuria galima pasinaudoti. Gimnazijos psichologo asistentas pakankamai kryptingai ir lanksčiai bendradarbiauja su mokytojais, klasių vadovais ir pagalbos specialistais, stebi mokinius, vertina psichologinės pagalbos poreikį, stengiasi užtikrinti mokinių psichologinį saugumą mokykloje, konsultuoja mokinius remdamasis Gargždų pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijomis bei esant poreikiui teikia psichologinę individualią pagalbą mokiniams, tėvams, mokytojams. Gimnazijos psichologas asistentas atlieka įvairių kryptių psichologinio įvertinimo ir tiriamuosius darbus, tiria mokinių mokymosi stilius, organizuoja individualų ir grupinį darbą sprendžiant mokinių problemas, veda valandėles psichologinėmis temomis mokiniams, inicijuoja ar bendradarbiauja organizuojant renginius, dalyvauja socialinėse ir prevencinėse programose. Vertinimo metu nustatyta, kad mokyklos psichologo asistento veikla tenkina daugumos mokyklos bendruomenės narių poreikius.

Socialinė pagalba vertinama gerai. Socialinė pedagogė bendradarbiauja su klasių vadovais, mokytojais, administracija, seniūnija, drauge ieško veiksmingų pagalbos būdų sprendžiant socialines, mokinių elgesio, lankomumo problemas, tačiau dvejų metų lankomumo analizė rodo,

kad praleidžiamų pamokų be pateisimos priežasties vyresniųjų klasių mokinių tarpe, skaičius didėja. Socialinė pedagogė kartu su klasių vadovais rūpinasi mokinių socialinių įgūdžių ugdymu, inicijuoja projektus ir socialines akcijas, vykdo tikslinius tyrimus ir apklausas, stebi ir vertina klasių mikroklimatą, pagal poreikį organizuoja tikslinius pokalbius klasėse, individualiai, teikia socialinę pagalbą vadovaudamasi Gargždų rajono pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijomis. Iškilus elgesio ar lankomumo problemoms, bendraujama su mokinio tėvais, taip siekiama bendro problemos suvokimo ir sprendimo. Pasak socialinės pedagogės, neretai socialinės rizikos šeimoms padėti sudėtinga, nes mokinių tėvus taip pat reikia mokyti socialinių įgūdžių, tvarkos, tačiau būtent šias šeimas sunkiausia pasikviesti į mokyklą. Socialinė pedagogė tinkamai koordinuoja nemokamo maitinimo organizavimą. Gimnazija gerai žino mokinių gyvenimo socialinį kontekstą, todėl teikiama pagalba yra konkreti ir pagal galimybes veiksminga. Kryptingai bendradarbiaujama su seniūnijos socialiniais darbuotojais, policijos įgaliotinais, Gargždų miesto nepilnamečių reikalų tarnybos atstovais. Sistemingai įgyvendinamos žalingų įpročių (alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų), nusikalstamumo, patyčių ir smurto, ŽIV/AIDS prevencinės programos, kurios integruotos į klasių valandėlių turinį; kryptingai organizuojami įvairūs prevenciniai renginiai ir kitos prevencinės veiklos; atliekami tyrimai (pirmokų, penktokų adaptacijos, klasių mikroklimato ir kt.).

Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas vertinamas patenkinamai. Mokinių, turinčių specialiųjų poreikių, ugdymas priimtinas. Gimnazijoje mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, sudaro 18,5 proc. visų mokinių. Jie ugdomi mokykloje visiškos integracijos forma, atsižvelgiant į jų poreikius ir sutrikimus (vienam mokiniui skirtas mokymas namuose, tačiau pamokos organizuojamos mokykloje). Specialioji pedagoginė pagalba teikiama pamokų metu (atsižvelgiant į mokinio poreikius ir ugdymo turinį pagalba teikiama tik specialiojo pedagogo kabinete), logopedinė – po pamokų. Dirbama individualiai ir mažose grupėse pagal gimnazijos direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį. Pagalbos specialistai bendradarbiauja rengdami bei įgyvendindami pritaikytas mokomųjų dalykų programas, padeda mokiniams dalyvauti ugdymo procese bei pagal turimą kompetenciją ir patirtį konsultuoja mokytojus, ugdančius specialiųjų ugdymosi poreikių mokinius, derindami programas bendradarbiauja su mokinių tėvais. Dalyje stebėtų pamokų mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikta pagalba, tačiau ji buvo daugiau epizodinė nei nuosekli ir tikslinga: skirtos individualios užduotys, teikta individuali konsultacinė pagalba, tačiau nepakankamai dėmesio skirta šių mokinių rezultatams, pasiekimams bei pažangai. Tikėtina, kad mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas būtų veiksmingesnis, jei į jų poreikius būtų atsižvelgiama visose pamokose, o pamokos uždaviniai būtų pritaikyti ir šiems mokiniams.

Gabių vaikų ugdymas priimtinas, jų ugdymui gimnazija skiria nemažai dėmesio: tai deklaruojama mokyklos veiklos dokumentuose (strateginiame plane, veiklos programose ir kt.), yra sukurta ir patvirtinta Gabių ir talentingų mokinių ugdymo programa. Aktyvūs ir kūrybiški mokiniai dirba mokyklos savivaldoje, padeda organizuoti renginius ir šventes. Tačiau, kaip paaiškėjo iš mokyklos dokumentų, pokalbių su Vaiko gerovės komisijos nariais, mokytojais, gabių mokinių nustatymo sistema paremta mokytojų, bendraklasių pastebėjimais bei pačių suskurta metodika, kuri neleidžia išsamiai ir giliai išanalizuoti mokinio gabumų ir gebėjimų. Nors mokyklos dokumentuose yra skiriama daug dėmesio gabių mokinių ugdymui, tačiau stebėdami pamokas vertintojai nustatė, kad gabių mokinių poreikiai tenkinti tik iš dalies – mokytojai nedažnai panaudojo šių mokinių galimybes diferencijuodami veiklą pamokoje. Tinkamos gabiems mokiniams atsiskleisti sąlygos sudarytos lietuvių kalbos 1/2,7 kl., istorijos 6a kl., matematikos 6a, IIb kl. pamokose. Gabių mokinių pagalbą silpnesniems mokiniams vertintojai stebėjo lietuvių kalbos I kl., informacinių technologijų 5 kl. pamokose. STA duomenimis, 33,5 proc. mokinių pritarė teiginiui „Mokytojai daugiau dėmesio skiria gerai besimokantiems mokiniams ir mažiau dirba su silpniau (prasčiau) besimokančiais“. Tikėtina, kad individualizuotas ir diferencijuotas ugdymo turinys, taikomi šiuolaikiniai ugdymo metodai, daugiau orientuoti ne į mokymą, o į mokymąsi, informacijos valdymą, bendravimą ir bendradarbiavimą, kritinio mąstymo, kūrybiškumo ir iniciatyvumo

ugdymą, problemų sprendimą, savo nuomonės reprezentavimą ir pan., sudarytų geresnes sąlygas gabiems mokiniams ugdytis kaip savarankiškomis ir kūrybingoms asmenybėms.

Pagalba planuojant karjerą gimnazijoje yra lanksti ir turinti savitų bruožų.

Pagalba renkantis mokymosi kryptį vertinama gerai. Iš gimnazijos dokumentų ir pokalbių su Mokinių prezidentūros atstovais, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, psichologe asistente, socialine pedagoge paaiškėjo, kad mokykloje yra atliekami mokinių mokymosi stilių tyrimai. Jie yra analizuojami Mokytojų taryboje, mokytojai šiais duomenimis naudojami planuodami ugdymo turinį pamokai. Pasirinkti mokiniams mokymosi kryptį padeda socialinė pedagogė, psichologė asistentė, klasių vadovai, direktoriaus pavaduotoja ugdymui. III–IV gimnazijos klasių mokiniams sudaromos sąlygos rinktis informacinių technologijų, braižybos, ekonomikos, rusų kalbos pasirenkamuosius dalykus, laisvai rinktis neformaliojo švietimo bei dorinio ugdymo užsiėmimus. Pamokos mokinio poreikiams tenkinti pirmojoje pagrindinio ugdymo pakopoje skiriamos 5 ir 6a klasėje (lietuvių kalbai), gimnazijos Ia chemijai, II a biologijai. Vertintojai pastebi, kad gimnazija pasirenkamuosius dalykus sieja tik su formaliojo švietimo dalykais, jos skirtos tik kelioms klasėms, tačiau mokykla, norėdama ugdyti mokinių kompetencijas ir siekdama, kad ugdytiniai palankiau integruotųsi į visuomenę, profesinę veiklą, galėtų pasiūlyti mokiniams programas susijusias ne su bendraisiais mokomaisiais dalykais, o su bendrųjų kompetencijų ugdymu, kaip teigiama gimnazijos misijoje („<...> sudaryti sąlygas įvairiapusei saviraiškai, atsižvelgiant į kiekvieno ugdytinio individualius gebėjimus ir poreikius, parengti mokinius sėkmingam tolimesniam mokymuisi.

Pagalba renkantis tolimesnę ugdymo įstaigą tinkama. Mokykloje tradiciniais būdais teikiama informacija apie tolimesnio mokymosi galimybes, pasak mokinių, ši informacija daugumą jų tenkina. Kiekvienais mokslo metais gimnazijoje inicijuojami susitikimai su artimiausių aukštųjų mokyklų, kolegijų atstovais, mokiniams pristatomos studijų programos. Gimnazijoje vykdomi tiksliniai pokalbiai su baigiamųjų klasių mokinių tėvais, į mokyklą atvyksta ir apie studijas pasakoja šią gimnaziją baigę mokiniai. Kiekvienais metais baigiamųjų klasių mokiniams organizuojama išvyka į studijų mugę, Klaipėdos miesto profesijų mugę, kurios, psichologės asistentės teigimu, jiems yra vienas svarbiausių momentų apsisprendžiant dėl tolimesnio mokymosi pasirinkimo. 2011 metais gimnazija pateko į Lietuvos mokyklų dešimtuką, kuris buvo sudaromas apskaičiavus didžiausią mokinių, įstojusį į pirmąją pasirinktą profesiją, santykį. Žemesniųjų klasių mokiniai dalyvauja išvykose į pramonės, aptarnavimo, paslaugų teikimo įmones („Mars“, Gargždų policiją, „Print“ spaustuovę, miestelio pašto skyrių, gaisrinę ir kt.), kur tiesiogiai susipažįsta su profesijomis.

Gimnazijoje vykdomas profesinis švietimas yra tikslingas ir tai yra vienas iš stipriųjų šios ugdymo įstaigos veiklos aspektų. Ugdymas karjerai organizuojamas vykdant Profesijų savaitės renginius, ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai, integruojamas į atskirų dalykų bendrąsias programas, neformalųjį švietimą, klasių valandėles. Mokykloje veikia profesinio informavimo taškas (toliau – PIT), kuriame kaupiami asmenybės pažinimo ir gebėjimų įvertinimo testai, pateikiama informacija apie PIT paslaugas, profesijas, studijas, įsidarbinimo galimybes, organizuojami susitikimai su įvairių ugdymo įstaigų (profesinių centrų, kolegijų, universitetų) specialistais. PIT įkurtas gimnazijos skaitykloje, kur mokiniai naudodamiesi kompiuteriais gali susirasti informacijos apie juos dominančią ugdymo įstaigą, profesijas, studijas Lietuvoje ir užsienyje, darbo poreikio analizes ir kt. Skaitykloje kaupiama ir atnaujinama profesinio informavimo informacija, daug jos papildoma po studijų mugių renginių. PIT veiklą koordinuoja sudaryta darbo grupė, kuriai vadovauja direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Veiklas, susijusias su profesiniu informavimu, organizuoja socialinė pedagogė, psichologė asistentė, bibliotekininkė, klasių vadovai, pradinių klasių mokytojai. Gimnazija kaupia vyresniųjų klasių mokinių karjeros aplankus, profesinio švietimo darbo grupė individualiai konsultuoja mokinius ir jų tėvus. Gimnazija bendradarbiauja su Lietuvos aukštąja jūreivystės mokykla, Klaipėdos verslo ir paslaugų mokykla bei kitomis institucijomis, Klaipėdos darbo birža. Išorės vertintojai daro išvadą, kad pagalba renkantis mokyklą ir kryptingai organizuojamas profesinis švietimas padeda mokiniams sėkmingai pasirinkti savo kelią bei atsakingai planuoti profesinę karjerą.

Tėvų pedagoginis švietimas vertinamas patenkinamai. Gimnazijoje tradiciškai organizuojami visuotiniai ir klasių tėvų susirinkimai, atvirų durų diena, individualūs pokalbiai (dažniausiai pagalbos specialistų, Vaiko gerovės komisijos, klasių vadovų iniciatyva) siekiant visapusiškai išanalizuoti konkretaus mokinio ugdymąsi ir galimos pagalbos jam būdus, įdiegtas elektroninis dienynas, sukurta mokyklos interneto svetainė. Dalis tėvų pakankamai aktyviai dalyvauja mokyklos inicijuojamuose renginiuose: Atvirų durų dienose, susitikimuose su tolimesnio ugdymo institucijų atstovais, tradiciniuose mokyklos renginiuose su miestelio bendruomene. STA duomenimis, 91,3 proc. tėvų teigia, kad tėvų susirinkimai pakankamai įdomūs ir naudingi, sudarytos geros sąlygos tėvams bendrauti su mokykla, pagalbą teikiančiais specialistais, tačiau iš pokalbių su gimnazijos bendruomenės įvairiomis grupėmis paaiškėjo, kad dažniausiai mokykloje lankosi gerai besimokančių mokinių tėvai, nėra sistemingo tėvų pedagoginio švietimo, įgalinančio tėvus padėti vaikams mokytis. Dažniausiai apsiribojama pokalbiais su tėvais apie jų vaiko mokymąsi ir pasiekimus, probleminių situacijų aptarimais. Dėl aktyvesnio tėvų dalyvavimo prireikia didesnių klasių vadovų bei pagalbos specialistų pastangų. Pagalbos specialistų teigimu, dalis tėvų pripažįsta negalintys padėti vaikui mokytis (trūksta kompetencijų ir motyvacijos). Iš gimnazijos veiklos planų, pokalbių su pavaduotoja ugdymui, klasių vadovais, tėvais, paaiškėjo, kad tėvai supažindinami su pagrindiniais gimnazijos dokumentais visuotinių ir klasių susirinkimų metu, interneto svetainėje, elektroniniame dienyne, o tėvai, Gimnazijos tarybos nariai, įtraukiami į mokyklos veiklos planavimą (pvz., ugdymo plano projekto, kai kurių tvarkų rengimą). Remiantis gimnazijos plačiojo įsivertinimo duomenimis, 2009–2010 m. m., 2011–2012 m. m. tėvų pagalba mokantis, 2009–2010 m. m. tėvų švietimo politika – blogiausiai vertinamos veiklos sritys, tačiau tik šiais metais viena iš jų pasirinkta tobulinti. Vertintojų komanda konstatuoja, kad gimnazijai reikėtų atrasti ir rinktis tokius tėvų švietimo būdus, kurie daugiau dėmesio skirtų kiekvieno mokinio asmeninei pažangai įvertinti, aptarti, bendradarbiavimo dažnumui ir informavimo formoms tikslingai suplanuoti, kas, tikėtina, prisidės prie tikslingo tėvų švietimo, mokymo, orientuoto į pagalbą vaikui. Mokyklos dokumentai rodo, kad tėvų švietimas epizodinis, tradicinis – visuotiniai ar klasių tėvų susirinkimai. Tikėtina, kad užtikrinus veiksmingesnį mokinių tėvų bendradarbiavimą su mokykla, joje dirbančiais pagalbos specialistais, mokytojais, klasių vadovais, kartu su tėvais analizuojant individualius mokinio pasiekimus bei pažangos galimybes, mokykla gali tikėtis aktyvesnės tėvų pagalbos.

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Strateginis mokyklos valdymas Klaipėdos Veiviržėnų gimnazijoje vertinamas tinkamai. Gimnazijos strategija priimtina. 2012–2014 m. strateginis veiklos planas parengtas atsižvelgiant į 2003–2012 m. valstybinės švietimo strategijos nuostatas, 2009–2020 m. Klaipėdos rajono savivaldybės strateginės plėtros planu, gimnazijos veiklos įsivertinimo rezultatais, veiklos ataskaitomis, bendruomenės narių pasiūlymais ir rekomendacijomis. Strateginį veiklos planą pirmiausia rengia darbo grupė. Atsižvelgiant į pasiūlymus, numatomi veiklos prioritetai, tikslai, uždaviniai, plano įgyvendinimo priemonės. Galutinį plano projektą rengia gimnazijos vadovai. Pokalbiuose Gimnazijos tarybos ir Prezidentūros nariai teigė, kad mokiniai ir tėvai strateginio veiklos plano rengime dalyvauja fragmentiškai, dalyvauja tik anketinėse apklausose.

Mokyklos strategija vidutiniška, tačiau vizija, misija ir tikslai yra pakankamai kryptingi, potencialūs. Vizija ir misija atspindi mokyklos filosofiją, savitumą, originalumą, puoselėjamas vertybes. Iš pokalbių su tėvais, mokiniais paaiškėjo, kad dauguma mokyklos bendruomenės narių susipažinę su vizija, žino, kur jos aprašą rasti (internetu puslapyje, gimnazijoje stende). Strateginiai mokyklos tikslai ir uždaviniai aktualūs, susiję su deklaruojamomis vertybėmis, išskirti remiantis įsivertinimo išvadomis ir dera su valstybės bei regiono švietimo politika. Trims strateginės veiklos tikslams įgyvendinti iškelta dvylika uždavinių, suplanuotos įgyvendinamos priemonės, numatyti lėšų poreikis, rezultatas, strateginio plano įgyvendinimo priežiūra. Strateginiai veiklos planai, metinės veiklos programos svarstomos Gimnazijos taryboje, šie dokumentai skelbiami gimnazijos svetainėje.

Strateginio plano ir metinės veiklos programos pateikimas priimtinas. Dokumentų kalba suprantama. Kai kurių uždavinių įgyvendinimas numatytas metodinių grupių, mokyklos mėnesio veiklos planuose. Tarpiniai ir galutinis gimnazijos veiklos programos (plano) vertinimas analizuojami Mokytojų tarybos, direkcijos posėdžiuose. Strateginio plano bei metinės veiklos programos (plano) tikslų ryšys tinkamas. Gimnazijoje veikianti darbo grupė, administracija rengia ataskaitas iš savo veiklos sričių apie praeitų metų veiklos programų (planų) įgyvendinimą bei teikia siūlymus kitų metų uždaviniams išsikelti.

Gimnazijos veiklos programos tikslams nekeliami pamatuojami uždaviniai, veiklos turinyje nenurodomi sėkmės kriterijai bei laukiami rezultatai, todėl planuojamos priemonės ne visuomet visapusiškai atskleidžia ugdymo įstaigos siekiamų tikslų įgyvendinimą. Iš pokalbių su mokyklos administracija paaiškėjo, kad rengiant metinius mokyklos veiklos planavimo dokumentus remtasi įsivertinimo duomenimis, tačiau po įsivertinimo proceso tobulinimui pasirinkti mokyklos veiklos aspektai programoje atsispindi tik iš dalies. Konkrečių, pamatuojamų uždavinių formulavimas mokyklos tikslams pasiekti leistų gimnazijai pamatuoti savo veiklos planavimo dokumentų veiksmingumą ir darytų didesnę įtaką pokyčiams. Planuojant refleksiją, tarpinį veiklų kokybės ir poveikio vertinimą, veiksmingiau vykdant gimnazijos įsivertinimą, tikėtina, gerėtų planų ir programų dermė, būtų daroma didesnė įtaka mokyklos raidai, veiklos kokybei.

Įsivertinimas neišskirtinis. Iš pokalbių su įsivertinimo grupe, administracija, Metodine taryba, mokytojais paaiškėjo, kad mokykla įsivertina nuo 2005 metų ir šioje veikloje daugiau dalyvauja įsivertinimo grupė, kiti gimnazijos bendruomenės nariai tik atsako į anketų klausimus. Jau kelerius metus direktoriaus įsakymu patvirtinta įsivertinimo grupė sudaryta iš tų pačių penkių narių. Šios grupės darbą kuruoja direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Vertintojai mokėsi atlikti įsivertinimą iš knygų. Plačiajam vertinimui atlikti naudojamos ŠMM siūlomos anketos. Metodinių grupių mokytojams, mokiniams, tėvams klausimai pateikiami tikslingai. Platusis įsivertinimas atliekamas vasario mėnesį, giluminis – kovo mėnesį. Giluminiam vertinimui pasirenkama tobulintini aktualūs gimnazijos veiklai rodikliai, išryškėję atlikus platų įsivertinimą. Nustačiusi tris prasčiausiai vertinamus rodiklius, gimnazijos įsivertinimo grupė atlieka giluminį tyrimą, gautus rezultatus, išvadas pristato direkcinuose pasitarimuose, Mokytojų tarybos, Gimnazijos tarybos posėdžiuose, pateikia išvadas ir rekomendacijas. Įsivertinimo grupė atlikdama duomenų rinkimo procedūras, dažniausiai naudoja vieną duomenų rinkimo būdą – klausimyną. Grupės nariai teigė, kad įsivertinimo rezultatai naudingi todėl, kad yra galimybė kryptingai paanalizuoti mokyklos veiklą, tačiau duomenų apie konkretų įsivertinimo rezultatų panaudojimą veiklos tobulinimui nepateikė. Įsivertinimo poveikis mokyklai ir atskiriems jos nariams neanalizuojamas. Pokalbyje su įsivertinimo grupės nariais paaiškėjo, kad tėvai taip pat nėra įtraukiami į įsivertinimo procesą – kaip ir dauguma mokytojų, jie tik atsako į anketų klausimus.

Įsivertinimo rezultatų panaudojimas patenkinamas. Metodinės grupės analizuoja įsivertinimo išvadas ir iš dalies remiasi pateiktomis rekomendacijomis planuodamos veiklą. Iš pokalbio su įsivertinimo grupės nariais vertintojai gali teigti, kad gautos išvados ne visos skelbiamos mokyklos bendruomenei, apie gimnazijos vertinimo rezultatus trumpa informacija pateikiama gimnazijos tinklalapyje. Grupės nariai nepasiskirstė kas kuriuos darbus atlieka. Gimnazijoje nėra aiškiai susitarta dėl įsivertinimo procedūrų, terminų ir išvadų pateikimo formų, netaikomi įvairesni duomenų surinkimo, darbo su dokumentais ir duomenimis metodai, nerengiami pamokų ir metodinės medžiagos aprašymai, analizės. Gimnazijos veiklos įsivertinimo proceso tobulinimas, susitarimai dėl ugdymo ir kitos veiklos kokybės, veiksmingesnis įsivertinimo išvadų panaudojimas planuojant gimnazijos veiklą turėtų didesnės įtakos ugdymo kokybės, planavimo procedūrų ir gimnazijos veiklos tobulinimui.

Vadovavimo stilius gimnazijoje paveikus. Gimnazijai vadovauja reikiamą išsilavinimą turintys vadovai, kurie reguliariai tobulina savo vadybinę ir dalykinę kvalifikaciją, geba tinkamai organizuoti personalo darbą. Santykiai su mokyklos darbuotojais, mokiniais, jų tėvais, vietos bendruomene grindžiami tarpusavio supratimu, tolerancija, stengiamasi dirbti komandomis ir sprendimus priimti kolegialiai, apie priimtus sprendimus informuoti bendruomenę. Mokinių tėvai įtraukiami į mokyklos veiklą, kviečiant juos dalyvauti ir vesti profesinio informavimo užsiėmimus,

renginius, vykti kartu su mokiniais ar mokytojais į keliones, dalyvauti gimnazijos savivaldoje. Aktuali informacija apie gimnazijos veiklą vietos bendruomenės nariams yra žinoma bei viešai skelbiama susirinkimuose, gimnazijos tinklalapyje. Gimnazijos vadovai palaiko ryšius su įvairiais socialiniais partneriais, vietos bendruomenės nariais, institucijomis ir rėmėjais. Naudodamiesi surinkta informacija, išorės vertintojai priėjo prie išvados, jog vadovai sudaro tinkamas sąlygas mokyklos bendruomenei dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose.

Lyderystė gimnazijoje turi savitų bruožų. Ugdymo įstaigai vadovauja atsakingi žmonės. Teigiamai gimnazijos vadovus pokalbiuose vertino vietos bendruomenės atstovai, Gimnazijos tarybos nariai. Gimnazijos vadovai noriai bendrauja su mokiniais, vertina jų nuomonę. Metodinių grupių pirmininkai patenkinti, kad gimnazijos vadovai pasitiki mokytojais, palaiko juos, skatina bendromis metodinėmis išvykomis, padėkomis. Gimnazijoje yra mokytojų lyderių, jie pripažįstami, palaikoma jų veikla įstaigoje ir už jos ribų (projektuose, renginiuose, socialinėje veikloje, bendradarbiaujant su kitomis institucijomis). Direktorius pavaduotojai ugdymui ir pavaduotojas ūkiui tinkamai kuria sąlygas savo kuruojamų sričių darbuotojų veiklai. Mokinių prezidentūros nariai teigė, kad lyderių mokykloje yra ne vienas, ryškiausio išskirti negalėjo, nes sudarytos sąlygos pasireikšti daugumai. Mokiniai išskyrė direktoriaus pavaduotojos ugdymui Raimundos Mockuvienės indėlį, kuriant mokyklos kultūrinį gyvenimą bei puoselėjant bendražmogiškąsias vertybes. Išskirtinį gimnazijos darbuotojų ir vietos bendruomenės pasitikėjimą ir paramą siekiant gimnazijos ir Veiviržėnų istorijos įamžinimo yra įgijusi mokyklos muziejaus vadovė Irena Urbonienė. Ugdymo įstaigoje sudaromos sąlygos kiekvienam bendruomenės nariui išreikšti savo nuomonę, dalyvauti formalių ir neformalių darbo grupių veikloje, siūlyti įvairias iniciatyvas bei projektus, dalintis gerąja patirtimi. Pokalbiuose su Gimnazijos taryba, mokytojais ir Mokinių prezidentūra, metodinėmis grupėmis išorės vertintojai įsitikino, kad gimnazijos mikroklimatas palankus mokinių ir mokytojų lyderystei. Išorės vertintojai daro išvadą, kad mokyklos vadovų kompetencija ir lyderystės savybės telkia gimnazijos bendruomenę sėkmingai kaitai.

Personalo valdymas vertinamas gerai. Gimnazijoje dirba 40 pakankamai išsilavinusių, aukštą kvalifikaciją ir būtinas kompetencijas turinčių mokytojų, specialioji pedagogė, logopedė, psichologo asistentė, socialinė pedagogė. Specialistės turi atskirus kabinetus, yra susidariusios veiklos programos ir tvarkaraščius, atlieka pirminį specialiųjų poreikių mokinių vertinimą, teikia kvalifikuotą pagalbą, konsultuoja mokinius, tėvus, mokytojus sudarant individualizuotas ir pritaikytas programas. Mokytojams padeda parenkant mokymo metodus ir , supažindina su specialiųjų poreikių mokinių sutrikimų specifika. Dauguma darbuotojų vyresnio amžiaus. Gimnazijoje dirba 26,7 proc. mokytojų metodininkų, yra vienas mokytojas ekspertas (fizikos astronomijos mokytojas A. Neimontas), beveik visi kiti atestuoti vyresniojo mokytojo kvalifikacinei kategorijai. Mokinių sveikata rūpinasi bendruomenės slaugytoja. Išorės vertinimo metu kalbant su vadovais išsiaiškinta, kad mokytojų ir aptarnaujančio personalo kaita nedidelė.

Dėmesys personalui vertinamas tinkamai. Gimnazijoje pagarbiai bendraujama su mokytojais, pagalbos mokiniui ir mokytojui specialistais, aptarnaujančiu personalu, kryptingai sudaromos sąlygos jiems tobulintis, kelti kvalifikaciją. Kvalifikacijos tobulinimas organizuojamas dviem – individualių tobulėjimo poreikių tenkinimo, asmeninių kompetencijų ugdymo bei visos mokytojų bendruomenės mokymo – kryptimis. Medžiaga iš kvalifikacijos tobulinimo renginių naudojama planuojant tolesnį mokytojų mokymąsi. Pokalbiai su gimnazijos administracija, mokytojais, savivaldos institucijų nariais leidžia teigti, kad gimnazijoje gerbiamas ir skatinamas kiekvienas bendruomenės narys. Darbuotojai (tiek pedagogai, tiek aptarnaujantis personalas) dažniausiai skatinami padėkos raštais, viešai pagiriant, organizuojant išvykas į renginius. Metodinę pagalbą pagal asmeninius poreikius ar būtinybę jiems teikia kuruojantis vadovas, kolegos iš metodinės dalyko grupės. Gimnazijoje personalui rodomas dėmesys ir pagarba veiksmingai skatina profesinį augimą, sudaro puikias sąlygas savirealizacijai, suteikia galimybių formuoti atsakingam požiūriui į savo veiklą.

Personalo darbo organizavimas potencialus. Dauguma bendruomenės narių vadovaujasi bendraisiais susitarimais dėl gimnazijos vizijos įgyvendinimo. Gimnazijoje vyraujančios užuomazgos komandinio darbo. Sudaromos strateginio veiklos plano, ugdymo plano rengimo

grupės, pagal poreikį kuriamos laikinos grupės renginiams organizuoti, problemoms spręsti. Metodinių grupių pirmininkų teigimu, mokytojų darbo krūvis paskirstomas vadovaujantis tęstinumo ir demokratiškumo principais. Aptarnaujantis personalas atlieka savo pareigas – tai pastebi ir mokiniai, ir mokytojai, ir tėvai, ir mokyklos svečiai. Išorės vertintojai matė sutvarkytą gimnazijos teritoriją, tvarkingus kabinetus, nuolat valomus koridorius, sanitarinius mazgus. Mokiniai teigė, kad virėjos malonios, paslaugios, skaniai gamina, valgykloje pakankamai tvarkinga. Aptarnaujantis personalas ne tik atsakingas, bet ir gebantis maloniai bendrauti su visais bendruomenės nariais.

Materialinių išteklių valdymas gimnazijoje vertinamas gerai. Vadovai supranta gimnazijos valdymo finansinį mechanizmą ir tvarko pagal savivaldybės ir valstybės reglamentuotą tvarką. Lėšų vadyba veiksminga. Gimnazijos savininkas yra rajono savivaldybė. Mokyklos administracija biudžeto lėšas tvarko pagal savivaldybės ir valstybės patvirtintą asignavimų reglamentą, atsižvelgdama į bendruomenės poreikius, numatydamą finansavimo prioritetus ir sutaupytų bei pritrauktų lėšų panaudojimo tvarką. Ugdymo įstaiga turi savarankišką buhalteriją ir joje dirbančią gimnazijos direktoriui pavaldžią buhalterę. Mokyklos biudžetą sudaro mokinio krepšelio, savivaldybės, 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio lėšos, lėšos už paslaugas ir nuomą, bei per projektus iš struktūrinių fondų gautos ir privačių rėmėjų, organizacijų paaukotos lėšos. Šios lėšos Gimnazijos tarybos yra skirstomos ugdymo proceso kokybei gerinti, mokymo (-si) aplinkai turtinti.

Gimnazijoje yra įdiegtas elektroninis dienynas, kuris leidžia laiku informuoti bendruomenę apie vykstančius procesus. Dalykų pamokose naudojama kompiuterinė technika. Dalyje kabinetų yra atnaujinti baldai. Gimnazijos skaitykloje ir bibliotekoje yra pakankamai informacijos šaltinių – kompiuterių, žodynų, enciklopedijų. Finansiniai ištekliai naudojami pagal sąmatas, atsižvelgiant į gimnazijos veiklos programoje išsikeltus tikslus, mokinių ir mokytojų pageidavimus, edukacinės aplinkos atnaujinimo ir modernizavimo poreikius. Apie lėšų panaudojimą informuojama Gimnazijos taryba. Gimnazijos vadovų ir kitų bendruomenės narių gebėjimas tinkamai tvarkyti biudžeto lėšas, sėkmingos pastangos pritraukti ne biudžeto lėšas, nuostata skaidriai jas naudoti padeda potencialiai atnaujinti ir turtinti edukacinės erdves, modernizuoti ugdymo procesą. Šią mokyklos patirtį verta paskleisti už gimnazijos ribų.

Gimnazijos turto valdymas priimtinas. Gimnazijoje yra rūpinasi materialinių išteklių gausinimu ir jų saugojimu. Bibliotekoje sukauptas pakankamas skaičius vadovėlių (tam naudojamos mokinio krepšelio lėšos), yra grožinės, metodinės literatūros, enciklopedijų, žodynų ir žinytų, įrengta skaitykla (aštuonios darbo vietos kompiuterizuotos, yra interneto prieiga). Biblioteka dalyvauja projekte „Bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų modernizavimas“. Iš pokalbių su bibliotekos darbuotojomis paaiškėjo, kad vadovėliai užsakomi pagal metodinių grupių pageidavimus, o grožinė literatūra – bibliotekininkų nuožiūra. Bibliotekininkės minėjo, kad vadovėlių pakanka. Apie naujausią literatūrą informuojami mokytojai. Mokiniai informaciją apie naujas knygas gauna bibliotekoje. Gimnazijos biblioteka diegia mokyklų bibliotekų informacinę sistemą MOBIS. Bibliotekoje gausu lankytojų (mokinių), joje kartais vedamos pamokos. Gimnazija gerai apsirūpinusi kompiuteriais (viso 68 vnt.), yra vienas penkiolikos darbo vietų informacinių technologijų kabinetas, dvylikoje kabinetų yra po daugialypės terpės projektorių (du dar nesumontuoti), įrengta trisdešimt kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams. Tačiau informacinių ir kitų mokymo priemonių panaudojimas daugumoje stebėtų pamokų buvo tik patenkinamas. IKT ir kitų informacinių šaltinių panaudojimas pamokoje – tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Iš 94 stebėtų veiklų tikslingas informacinių priemonių panaudojimas stebėtas 24, tai sudaro 25,5 proc. Tikslingas priemonių naudojimas stebėtas lietuvių kalbos IVa, 8b, Ia, IIb, IIIaA kl.; fizikos IIIaA, Ia kl.; chemijos 8b, IIb kl.; IIIabA, istorijos 5 kl.; anglų kalbos IIIb, IIb, 3 kl.; geografijos, informacinių technologijų 7 kl.; rusų kalbos 6b kl.; tikybos 3 kl.; muzikos 4 kl. pamokose, neformaliojo švietimo (muziejinių, jaunučių choro, dailės) būrelių veiklose. Tikėtina, kad gimnazijai, turint pakankamą informacinių šaltinių kiekį, mokytojai lavins savo kompetencijas modernių ir kitų priemonių panaudojimo srityje ir kurs mokiniams priimtina mokymosi aplinką, siekdama veiksmingiau naudoti šias priemones skirtingų poreikių mokinių mokymo diferencijavimui, individualizavimui ir kitoms veikloms.

Mokyklos patalpų naudojimas yra tinkamas. Gimnazijos pastatų estetinis vaizdas geras. Ugdymo procesas vyksta pakankamai jaukioje, tvarkingoje, šiltoje mokyklos aplinkoje. Mokymosi vietų pakanka visiems mokiniams. Kiekvienas mokytojas turi savo kabinetą. Gimnazijoje pastebimos pastangos pagal turimas galimybes ir išteklius kurti jaukias, estetiškas, saugias ir higienos normų reikalavimus atitinkančias erdves mokytis ir dirbti: daugelyje kabinetų, dalyje koridorių atliktas einamasis remontas, pakeisti arba atnaujinti suolai, kabinetų durys. Ugdymo procesas, sporto renginiai vyksta saugioje, sutvarkytoje aplinkoje. Visos gimnazijoje esančios patalpos panaudojamos bendruomenės poreikiams tenkinti: ugdymui, darbui, poilsiui, kultūrinės, sveikos gyvensenos ugdymui bei neformaliajam švietimui.